

LEGISLAȚIE

febr.'38-iun.'40

Documentele în ordinea introducerii pe calculator :

Guvern Miron Cristea I,II 10 febr. '38 - 30 ian.'38

- ▣ Decret de extindere a stării de asediu , 10 febr.'38
- ▣ Constituția Carol II 20, 27 Febr.'38 [vezi fișier Constituție](#)
- ▣ Înființarea Consiliului de Coroană (MO. nr. 75, 31 mart.) , 31 mart.'38
- ▣ Dizolvarea asociațiilor, grupărilor, partidelor (MO. nr. 75, 31 mart.), 31 mart.'38
- ▣ Plebiscitul pentru Constituție
(Colecția de legi și regulamente, tom XVI , p.III , anexe , p. 353)
- ▣ Regulamentul Comisariatului General ptr. Minorități , (M.O din 3 aug.'38)
- ▣ Modificarea legii repausului duminical , (MO 178, 4 aug.) 4 aug.'38
- ▣ Noua lege administrativă : 10 ținuturi / rezidenți regali /13 aug.'34
- ▣ Decret -lege ptr recunoașterea și funcționarea breslelor (MO nr 237, 12 oct.'38)
- ▣ Decret -lege , organizarea Straja Țării (MO 292 , 15 dec.'38)
- ▣ Decret -lege Înființarea Frontului Renașterii Naționale (15 dec. MO nr. 293, 16 dec.'38)
- ▣ Decret -lege , organizarea Straja Țării (MO 292 , 15 dec.'38)
- ▣ Decret -lege , Înființarea Gărzii Naționale , (MO nr.5 din 5 ian.'39)
- ▣ Decret -lege : Serviciul Social , Dimitrie Gusti , 18 ian '39
(înființat prin MO. nr. 242 , 18 oct.'38)
- ▣ Decret -lege : Directoratul și Consiliul Superior Național al FRN, 20 ian.'39

28. Alex. Vaida -Voevod, Memorii, vol III , Retrospectivă ,[1945] retro febr. ' 38
/ Constituția Carol II - redactarea / Contribuția Regelui, Micescu ,Vaida, Iorga , ș.a. /
/ Articole antilegionare / Pedeapsa capitală / Împușcarea sub escortă /
/ Întâietatea elementului românesc / Antecedenta românească a miniștrilor /
/ Guvernarea prin decrete -legi = știrbirea Parlamentului /
/ Concluzii : Antilegionară ;Antipartidistă /

Guvern Miron Cristea - III - 1 febr.'39 - 6 martie '39

Armand Călinescu - IV - 7 mart - 21 sept.'39

29. Demisia și reconstituirea Guvernului , emanație a FRN , 1 febr.'36

- ▣ Ocuparea Cehoslovaciei , 15- 16 mart.'39
(Germania ocupă Boemia și Moravia ; Ungaria ocupă Ucraina Subcarpatică)
- ▣ Încheierea tratatului economic germano- român, 23 mart.'39
- ▣ Mobilizarea din martie '39
Vezi la fișier : Sistem de partide XVI
- (50) Regulamentul pentru organizarea și funcționarea Gărzilor Naționale , 24 apr.'39
Depunerea jurământului comandanților de ținut și a M.St.M , 2 mai '39
Comandant - g-ral Paul Georgescu
- (51) Decret -lege : folosirea tineretului din Straja Țării , în caz de mobilizare , 12 mai '39
30 . Legea electorală ,9 mai '39

Alegerile : 1, 2 iunie . Deschiderea Parlamentului : 7 iunie

- ▣ Restrângerea dreptului de vot ▣ Candidaturi uninominale ▣ Listă FRN
- ▣ Campania electorală redusă ▣ Parlament consultativ ,▣ Subordonat executivului
- 31. Al.Rosetti (raportor),Proiectul de Răspuns la Mesaj,Adunarea Deputaților,13 iun.'39
- ▣ Reforma constituțională :10 februarie 1938 ▣ Realizările guvernului
- 32. Ion Gigurtu (FRN, Industrie,Comerț) , discurs la Mesaj, Cameră , 24 iun.'39
- ▣ Parlamentul FRN ▣ Parlamentul = legătura dintre guvern și popor ▣ Legiferarea
- ▣ Statutul funcționarilor ▣ Legiferarea breslelor ▣ Valorificarea produselor agricole
- 33.Ion Agârbiceanu (protopop, FRN, Intelectuali-publiciști -Cluj) , la Mesaj, Senat 26 iun.'39
- ▣ Legea pentru valorificarea grâului , 10 iul.'39

34. **M.Ralea** (ministrul Muncii), expozeu la legea breslelor , Cameră , 10 iul.'39
/ Constituția și Legea electorală = anticiparea breslelor // Legea breslelor /
/ Recurs istoric :Evoluția organizării profesionale românești
/ Breasla nouă : sindicalism + tradiție breslașă /
/ Structura organizatorică verticală și orizontală a breslelor /
/ Principiile de bază : Personalitate juridică limitată; Concentrarea sindicală; Dependența de executiv
/ Legea breslelor - inspirație italiană ?! / Comparație legislativă /
/ Legea breslelor = substrat organic al revoluției noului regim /

[LD:în vol.elaborat de ISISP, nu sunt enumerate decretul și proiectele de legi adoptate în **Sesiunea 7 iun-11 iul.1939** și din **Sesiunea nov.-dec.'39**
Ar trebui să consult eu **Codul Hamangiu**]

35.

Guv. Tătărescu

X?) Transformarea FRN în Partidul Națiunii , 21 iun.' 40

Guv. Antonescu

☐ Suspendarea Constituției, 5 sept.'40
☐ Dizolvarea Parlamentului , 5 sept.40

Guvern Miron Cristea ,I,II, 10 febr. '38 - 30 ian.'39

A.)Legile de consacrare a noului regim,10febr.'38-21 iun.'40.

[Guverne:Miron Cristea /Armd.Călinescu /Argetoianu /Tătărescu /Gigurtu /]

-10 febr.'38 .Extinderea stării de asediu în toată țara(decret regal)
(MO 34 10 febr. 1938)

-16 febr.38.Revizuirea cetățeniei (decret)

(Argus, 18 febr. 1938)

/Modificarea ,amânarea,calmarea operațiunii

Cancicov (ad-int.Juștiție),a examinat **Regulamentul** dat de guv.Goga,dispunând **modificarea unor articole**.Publicarea Regulamentului **s-a amânat ,inclusiv depunerea actelor,până la 10 martie .**

***Notă:Decretul –lege 169/22 ian.'38**

Rezultatele anchetei din 18 mai 1938 cu privire la revizuirea cetățeniei ,făcută cf Decretului -lege nr.169 ,din 22 ian.1938(apărută în .M.Of .nr 18 / 1938)

Decretul-lege prevăzuse două categorii de revizuirii :

1) Revizuirea înscrișilor în **listele de naționalități** în provinciile alipite ;

2) Revizuirea celor înscriși în **registrele de acordare a drepturilor cetățenești**,cf. Decret-lege nr. 2085 / 1919 ,din Vechiul Regat

(Arh. MA E , fond Conferința Păcii, Problema evreească , f. 78- 81)

-27 febr.'38. Constituția Carol II

(" Timpul" , 22 febr. 1938)

-31 mart.'38. Consiliul de Coroană (decret-regal)

(MO 75, 31 mart. 1938)

-31 mart.'38. Dizolvarea partidelor politice ,asociațiilor ,etc , 31 mart. 1938(decret-regal)

(MO 75, 31 mart. 1938)

-3 aug.'38. Comisariatul General al Minorităților ,Regulament ,3 august 1938

(MO , 3 aug.1938)

-13 aug.'38 Legea administrativă /10 ținuturi ; rezidenți regali ș.a (decret-regal)

("Timpul" , 15 aug.1938)

-11 oct.'38 .Organizarea și funcționarea breslelor (decret-regal)

(MO 293, 16 dec.1938)

-18 oct.'38 Serviciul Social -Dimitrie Gusti

(înființat prin MO. nr. 242 , 18 oct.'38)

-15 dec.'38 .Frontul Renașterii Naționale ,15 dec. 1938(decret -regal)

(MO 293, 16 dec. 1938)

-3 ian.'39. Înființarea Gărzii Naționale (formațiune auxiliară FRN)

(MO 5, 5 ian.1939)

-20 ian.'39. Directoratul și Consiliul Superior Național al FRN

-9 mai'39 .Legea electorală

-21 iun.'40. Transformarea FRN înPartidul Națiunii/ partid unic

1.)20 febr.'38 Constituția"Carol II".

(Enciclopedia României, vol. I) **Doc. integral :fișier Constituție - II –**

[**Atenție L.D:** la această Constituție trudeau cei desemnați, într-o vreme când partidele se vânzoleau pentru anunțatele alegeri din martie '38 .

Prin Constituția'38, lovitura de stat intră în legalitate " **constituțională** "

În ce privește regimul politic inaugurat prin ea, indiferent de explicațiile doctinarilor și interpretările ulterioare , după părerea mea este o "**originală**" **dictatură regală**, botezată în fel și chip,atunci și mai târziu:uniune națională, regim de autoritate , de salvare națională .

Titlul III Despre puterile statului

Art. 29.Toate puterile statului emană de la Națiune. [---] în condițiile stabilite de Constituția prezentă .

Art. 30.Regele este Capul Statului .

-Puterea legislativă se exercită de Rege

Art. 31.Puterea legislativă se exercită de Rege ,prin Reprezentațiunea Națională care se împarte în două Adunări : Senatul și Adunarea Deputaților.Regele sancționează și promulgă

legile. [----] Regele poate refuza sancționarea . [----]Inițiativa legilor este dată Regelui .[---]

-Puterea executivă încredințată Regelui

Art. 32. Puterea executivă este încredințată Regelui , care o exercită prin guvernul său, în modul stabilit prin Constituție.

-Puterea judecătorească în numele Regelui

Art. 33 **Puterea judecătorească se exercită de organele ei** .Hotărârile judecătorești se pronunță în virtutea legii .**Ele se execută în numele Regelui** .

Capitolul I Despre Rege

Art. 44. Persoana Regelui **este inviolabilă** . **Miniștrii Lui sunt răspunzători** .[----]

Art. 45 Regele convoacă Adunările legiuitoare cel puțin odată pe an , deschizând sesiunea prin mesaj . Adunările reprezintă răspunsul lor.Regele pronunță închiderea sesiunii. **El are dreptul de a dizolva ambele Adunări de odată sau numai una din ele** . [...] Regele poate amâna Adunările

Art. 46 .Regele revocă și numește pe miniștrii Săi [----]

El poate, în timpul când Adunările Legiuitoare sunt dizolvate și în intervalul dintre sesiuni ,să facă în orice privință **Decrete cu putere de lege** [-----]

El este **Capul oștirii** .El are dreptul de a încheia războiul și de a încheia pacea.

El conferă gradele militare în conformitate cu legea .El conferă decorațiunile române.

El acreditează ambasadorii și miniștrii plenipotențiar

El are dreptul de a bate monedă , conform unei legi speciale

El încheie cu Statele Străine, tratatele politice și militare [----]

Art. 47. Lista civilă se hotărăște prin lege .

Capitolul III .Despre Guvern și Miniștri

Art. 65.Guvernul se compune din Miniștri și Subsecretari de stat .**Miniștrii exercită puterea executivă în numele Regelui** , în condițiile stabilite de Constituție și pe a lor răspundere .[---]

[LD : legea sângelui : **vizați neromânii etnici , nu necetățeni**]

Art. 67.Nu poate fi ministru decât cel care este **român de cel puțin trei generații**

Se exceptează acei care au fost miniștri până acum .[-----]

[LD : **vizați miniștrii în funcțiune**]

Art. 70. Regele și fiecare din Adunări poate cere **urmărirea Miniștrilor și trimiterea lor în a judecata Înaltei Curți de Casație și Justiție** , care , singură, în secțiuni unite , are dreptul de a-i judeca . În ceea ce privește exercițiul acțiunii civile a părții vătămate ,și în ceea ce privește crimele și delicturile comise de ei în afara funcțiunii lor,sunt supuși regulei de drept comun. [--]

Art. 71. Orice parte vătămată în drepturile sale , printr-un decret sau dispozițiune dată de un ministru , cu violarea unui text expres înscris în Constituție ori a legilor în vigoare , poate cere Statului despăgubiri bănești pentru paguba suferită , conform dreptului comun .

Titlul IV Despre Finanțe

Art. 80 - 86 . impozitele - numai pe bază de lege ;monopolurile - numai prin lege și numai în folosul Statului ; bugetul - votat anual de Adunările Legiuitoare ;Înalta Curte de Conturi controlul preventiv -;Corp superior de control , pe lângă președinția Consil . de Min .;

Art. 87 . Delapidarea de bani publici se califică crimă și se pedepsește ca atare .

Titlul VIII Dispozițiuni tranzitorii și finale

Art.98, 99.

Art. 98.Toate pământurile expropriate [**se prevăd toate legile împroprietării de la art. 131 din Constituția din 1923**]sunt respectate ca drepturi câștigate [--]și vor fi cărmuite de acele legi [-
Art.99.**Toate drepturile politice dobândite** în virtutea *decretelor -legi* ratificate prin **art. 133 din Constituția de la 1923** [**cetățenia și emanciparea evreilor**] **se respectă**

Toate codicele și legile în vigoare , se vor revizui în vederea unificării legislației ,punându-se în

armonie cu principiile actualei Constituții. [-----]

▣Legitimarea loviturii de stat

-Anularea Constituției 1923.

[LD : "legitimarea " prin Constituție a loviturii de stat]

Se abrogă , din ziua promulgării prezentei Constituții , **Constituția promulgată cu Decretul Regal nr. 1.360 din 28 martie 1923.**

-Guvernarea prin decrete-legi

[LD : guvernarea prin decrete -legi , devine constituțională]

Până la convocarea Adunărilor Legiuitoare , **toate decretelor au putere de lege , fără a mai fi nevoie de ratificarea lor.**

-Anularea Legii electorale 1926

[LD : abrogarea regimului electoral (cf. Legii din 1926)și rezolvarea ei printr-un decret -regal , cu putere de lege .]

Art. 99.Pentru alegerea Adunărilor Legiuitoare , ce urmează a fi înființate pe baza prezentei Constituții , **un Decret Regal cu putere de lege** , în condițiile art. 98 ,va fixa condițiile cerute pentru a fi alegător și ales , în Cameră și Senat ,circumscripțiile electorale , numărul Deputaților și Senatorilor ,normele după care se face alegerea .

Art.100:Constituție edictată de Rege , aprobată prin plebiscit.

[LD : în loc de constituantă ,dezbateri și adoptare,**un plebiscit pe o Constituție edictată de rege**,contrasemnată de **13 guvernamentali**,foști lideri marcanți ai partidelor politice și ai guvernelor de partid (printre ei , și Ion Antonescu , care o va anula !) necunoscută majorității populației]

Art. 100 . Prezenta Constituție , după ce va fi edictată de Rege , va fi supusă Națiunii Române spre o bună știință și învoire . Un decret -regal va fixa procedura care se va urma în acest scop .[----]

După aceasta , Constituția va fi promulgată și va intra în vigoare .

Dată în București , la 20 februarie 1938,**CAROL** .

Președintele Consiliului de Miniștri,**Patriarh Mion Cristea**

Arthur Văitoianu , Al.Vaida -Voevod , GGMironescu , N.Iorga , dr C.Angelescu ,

Gh.Tătăărăscu , C.Argetoianu , Voicu Nițescu , Ionescu -Sisești ,

Victor Iamandi , M.Cancicov , Armd.Călinescu , g-ral I. Antonescu

2.)Regele Carol II,Proclamația către țară, 27 febr.'38

(Rev."Parlamentul Românesc" , an IX, nr. 262-263, pag. 1)

[LD : proclamația lui Carol , prin care a supus referendumului noua Constituției,este un text populist , în care românii erau asigurați că vor scăpa de toate relele .Reformele care urmau să schimbe mecanismele de guvernare ,erau enunțate vag și substituite cu sintagme echivoce : " *salvarea patriei* " , " *temelii mai solide și mai drepte* " , " *întâietatea națiunii române* , " *independența guvernului* " , " *dreapta reprezentare în Parlament* " , " *ferit de frământările politice* " și a. și a. După ce va fi votată și după ce statul român s-a organizat conform acestei Constituții , pe toată perioada nu vor înceta discuțiile privind doctrina noii Constituții .]

▣Constituția

" Un singur gând , **lubirea nesfârșită pentru poporul Meu** ,o singură dorință , **Binele României** , Mă călăuzesc fără șovăială **pe calea ce am făgăduit-o Țării Mele.**

" **Salvarea Patriei** este pentru Mine singura poruncă care mă îndrumază în aceste vremuri îngrijorătoare de neliniște sufletească .

" Deci ,înfățișez astăzi Poporului Meu **Noua Constituție** menită să așeze **temelii mai solide și mai drepte** Statului nostru și **să îndrumeze viața obștească pe o cale mai sigură , mai**

liberă ,mai sănătoasă

-Întâietatea națiunii române

"Prin această Nouă Constituție,se proclamă hotărît **întâietatea Națiunii Române** , care prin jertfe și credința sa a creat Statul nostru național .

Se statornicesc și se lămuresc mai bine **datoriile și drepturile Cetățenilor** .

-Autoritatea și independența Guvenului

Se sporește autoritatea și se întărește **independența Guvernului** .

-Reprezentare profesională în Parlament

Se reduce numărul deputaților și al senatorilor .

Se asigură o mai **dreaptă reprezentare în Parlamentul Țării** a agricultorilor, a muncitorilor, a intelectualiilor și a celorlalte categorii de producători .

Se prevăd garanții și se hotărăsc incompatibilități severe pentru membrii Parlamentului ,așa încât aleșii Națiunii să poată fi într-adevăr reprezentanții și ocrotitorii intereselor obștești .

Se așază pe drumul îndeplinirii datoriei , pe toți slujitorii țării , **ferindu-i de frământările primejdiioase ale frământărilor politice** .

-Întărirea lordinii și legalității

Se prevăd **pedepse aspre pentru răufăcători** și în deosebi **pentru cei vinovați de risipa avutului public , aceasta fiind de azi înainte socotită drept crimă** .

Se instituie un **temeinic și riguros control al avutului și cheltuelilor publice** .

Se statornicesc **drepturile țărănimii pe pământul ce-l stăpânește** prin expropriere .

Se acordă o mai **largă și dreaptă participare la prețul concesiunii și la redevență** ,proprietarilor de zăcăminte miniere expropriate de stat .

-Egalitatea cetățenilor de altă rasă

Se asigură o **egală îndreptățire tuturor semințiilor de altă rasă aflătoare de veacuri pe pământul României întregite** .

" Prin aceste îndreptări atât de folositoare aduse legii de temelie a Statului Român,sunt convins că se cheazășuește Poporul Meu puțința de a se dezvolta liber și stăpân pe destinele lui , pe calea ordinei , păcii și propășirii .

" În această zi solemnă și înviorătoare pentru viitorul României ,**supun spre învoire Poporului Meu această Nouă Constituție** .Trăiască România! Carol ."

3.)Armand Călinescu (Interne), Însemnări .12-14 febr.'38

[LD : Telegrafice cum sunt,însemnările ministrului de Interne atestă că **trioul guvernamental** de decizie este format din **Carol-Tătărăscu-Călinescu** .

Dezvăluie faptul că ,împreună cu Tătărăscu, hotărăsc treburile tehnice ale administrației.

Intenția este exprimată explicit: **a distruge radical întregul eșafodaj al administrației secretat de regimul partidist** :prefecți militari ; primari magistrați ;ordine și disciplină .

Pentru a zădărnici reacțiile periculoase:**anihilarea Gărzii de Fier.**]

...12. febr.Întrevedere cu Tătărăscu

Rolul meu .

...14 febr.'38:audiență la Rex

▣Administrația

(p. 377- 379) [LD : cu acest prilej expune și principiile viitoarei legi administrative .]

Completarea administrației Tendințe de infiltrațiune politică.Asaltarea prefecților cu intervențiuni

Adoptarea unei **soluții automate**..Cum au fost puși **ofițeri la Prefectură**, să punem **magistrați la Primărie**.(cel mai vechi gradat)

Păstrăm această situație până la aplicarea unei **noi legi administrative** .

Împiedicăm astfel refacerea elementelor [partidelor politice]

/Principiile legii administrative

Împărțire : comună - plasă - județ - **10 guvernăminte**.

La rurale ,primar și consiliu ales prin sufragiu universal ;La județ : **prefect de carieră + consiliu de 15** (ales de consilierii comunali)La plasă : **pretor de carieră și funcționari** ;

La guvernământ :**guvernator numit** ; tutela comunelor și județelor , organ de centralizare al serviciilor ministeriale + consiliul funcționarilor, pe departamente .

/Anihilarea Gărzii de Fier .

[LD : Scris negru pe alb:**Represiunea legionarilor ca "măsură preventivă "**

Dar justifică ,oare , arestarea și internarea în închisori a unor oameni ca legitimare ?!

Semnalez diferența de opinie dar și de caracter ,dintre cei doi politicieni - **Călinescu și Tătărescu** -diferență din care li s-a tras și deosebirea de tratament din partea Gărzii.

Oricum , evenimentele se vor înlănțui după cum se știe, și această vendetă va însângera în valuri scena politică românească .Iar interpretarea ? va fi de-a-pururi subiectivă și paralelă .]

"Problema mare rămâne Garda de Fier.Eu rămân la convingerea că **arestarea și internarea a 100-150 conducători ar avea rezultat** .Lipsește partidul de conducere , demoralizarea trupelor,

ostatici .**Ei vor revoluții.De ce să nu preîntâmpinăm ?**Apoi, dacă chiar în situația de astăzi , procedăm cu mănuși, **vom pierde și autoritatea și poziția**.

Discuția cu Tătărescu :**< Da, în principiu, dar trebuie pregătit și găsit pretextul . >**

Armd.Călinescu / 14 febr.'38

4.)Alex. Vaida -Voevod,Memorii , retro'febr.'38

Memorii, vol III (p. 199- 210)

▫ Constituția Carol II- redactarea / Contribuția Regelui, Micescu ,Vaida, Iorga , ș.a. /

▫ Guvernarea prin decrete -legi =știrbirea Parlamentului(art. 46)

▫ Concluzii Constituția Carol II :Antilegionară Antipartidistă

Doc.itegral : fișier Vaida II

Vaida / 20 febr.'38

▫Art.'46.Guvernarea prin decrete -legi

[LD : Uneori am impresia că , abia la redactarea Constituției , politicienii începeau să realizeze lovitura ce o dăduseră sistemului democratic de guvernare .

În orice caz , că parlamentarismul fusese serios lovit.]

" Aliniatul 6 din art. 46 a trecut ,**fără ca să fi observat cineva ce interpretare**

putea să i se dea.Nostra culpa et eo ipso mea maxima culpa [vina noastră , și , prin urmare , o mare vină a mea] pentru că **ascundea guvernarea regală ,prin decrete -legi**.

În intervalul dintre sesiuni,**Regele era autorizat să emită în orice privință decrete cu putere de lege,care urmau să fie supuse spre ratificare parlamentului**).

...Miniștrii democrați ...

...Regele autoritar

" Miniștrii < democrați > -sărmanul Petre Andrei și Victor Iamandi ,**au fost primii care au abuzat de decrete -legi** . **Își ușurau legiferarea și guvernarea**.

În timpul dintre sesiuni **elaborau decrete -iregale** .Regele le semna .

Adunările legiuitoare **trebuiau să le ratifice ,fără dezbateri în comisii și în plen** .

"Avea regele ce avea **contra < prea multei vorbării parlamentare >**

#Vaida : vorbe ptr posteritate: abuz pentru abuz !

"Zădarnic căutam să-l conving că, de aceea e Parlament, **ca să se vorbească** .Și grăunțele se aleg din pleava în care s-au copt .Ca prezident al *Camerei* ,**am ispășit scăparea din vedere a art. 46, referitoare la decrete -legi** .Însă :**abuz pentru abuz** , admiteam ba [chiar] încurajam **discutarea și criticarea acelor decrete -legi** .

Dispoziția nu era rea , în sine, dar trebuia să fie admisă numai pentru anumite cazuri de forță majoră .Altfel **amenința să devină un izvor nesecat de obișnuire a miniștrilor să guverneze abuziv și arbitrar "**

Al.Vaida / febr.'38

5)27 febr.'38 .Plebiscit constituțional

«Raport 458 :plebiscitul pentru schimbarea Constituției

(Enciclopedia României, Vol I, pag. 199-200)

[foto patriarhul raportând Regelui rezultatul plebiscitului , în care se văd membrii guvernului + **Raportul pentru plebiscit, cu semnăturile autografe ale membrilor guvernului**]

-24 febr.'38.Plebiscitul

" Sire,

Prin Înaltul **Decret Regal nr. 901 din 20 febr. 1938**, Poporul Român a fost chemat să se rostească asupra **primirii Constituțiunii** menite să azeze temelii mai solide și mai drepte Statului nostru și să îndrumeze viața obștească pe o cale mai sigură , mai liberă și mai sănătoasă .

Urmându-se procedura prevăzută prin plebiscit , Poporul Român ,**în ziua de 24 februarie 1938, a dat învoirea sa noului așezământ** pe care Majestatea Voastră , în nesfârșita Sa dragoste de Țară , l-a dat României în veci întregite .

-Rezultatul

Comisiunea instituită prin Înalt Decret Regal pentru totalizarea plebiscitului,depunându-ne procesul verbal ce a încheiat , din care reiese că

4. 297.581 de glasuri au fost pentru primirea Constituției și numai 5. 483 au fost împotriva .

/Promulgarea

[LD: ce ar fi de spus ?Semnează decretul de promulgarea noii Constituții , **toți cei ce acceptaseră să intre în guvernul din 10 februarie**.

Fiecare din ei , într-un moment sau altul al vieții, **juraseră pe Constituția 1923**.

Inclusiv Carol II la Restaurație (1930).

Dintre personalitățile proeminente ,Iuliu Maniu,Ion Mihalache ,Virgil

Madgearu ,dr.Lupu ,Gr.Iunian,Dinu Brătianu și alți câțiva , **nu recunosc Constituția**.

Ion Antonescu -semnatar al promulgării - o va anula, fără să revină la cea din '23 sau să pună alta în loc. **Meditație asupra "eternității" Constituției !**]

În calitate de Președinte al Consiliului de Miniștri , în numele întregului guvern,supun promulgării Majestății Voastre noua Constituțiune .

Suntem cu cel mai profund respect , Sire,ai Majestății Voastre Prea plecați și prea supuși servitori,Președintele Consiliului de Miniștri,**Patriarh Mion Cristea**

Arthur Văitoianu, Al.Vaida -Voevod, GGMironescu , N.Iorga, dr C.Angelescu ,

Gh.Tătărăscu , C.Argetoianu, Voicu Nițescu , Ionescu -Sisești, Victor Iamandi ,

M.Cancicov, Armd.Călinescu , g-ral I. Antonescu

6.)30 mart'38.Consiliul de Coroană

▣Decret-lege nr.142

(A.I C, fond Președ.Consil.de Min ., dosar 10 / 1938 , f. 1-9)

Prin acest decret , a fost înființat **Consiliul de Coroană**, în virtutea căruia ,membrii Consiliului urmau să fie numiți prin **Decret -regal , desemnați de rege**,dintre actualii și foștii demnitari ai Statului, Biseiricii, Oștirii, Curții Regale și din personalități de vază ..

Consiliul urma să fie convocat ori de câte ori regele considera util să-i ceară **păreră ,cu titlul consultativ**, asupra problemelor de stat de importanță excepțională .

Membrii Consiliului ,puteau primi **însărcinări speciale, temporare**, fixate din Înalță însărcinare .

Membrii Consiliului ,**purtau titlu de consilieri ,aveau rang de miniștri de stat** și ocupau în toate ceremoniile oficiale locul , îndată după președintele Consiliului de Miniștri .

Aveau indemnizație de reprezentare .

ss ,**Miron Cristea** (președ. Consil) ss **Victor Iamandi** (ministr.Jușiției)

7.)Dizolvarea partidului "Totul pentru Tară" 18 apr.'38

("Argus" , rev. " **Parlamentul Românesc** " , 20- 30 apr.'38)

▣ Dizolvarea partidului

Reprimarea agitațiilor Gărzii de Fier **Importante măsuri ale guvernului**

Pe baza **Raportului** ministrului de Interne ,**Armand Călinescu** ,**Partidul Garda de Fier, Totul pentru Tară, Arhanghelul Mihail ,sunt și rămân dizolvate .**

Ministerul Justiției va deschide **acțiune judiciară .**

Organizația :**teroristă,de spionaj,legături cu organizații extremiste străine .**

(Argus " , an XXVII , nr. 7510 , 20 apr.'38)

▣Domiciliul Forțat ptr legionari

"**Descoperirile făcute de Siguranța Generală a Statului**, în ajunul Paștelui,au dus la **numeroase arestări** printre **membrii fruntași** ai fostei "**Gărzii de Fier**" ,transformată ulterior în partid politic , sub denumirea "**Totul pentru Tară**"

" **Ministerul de Interne** ,în baza art. 39 din legea **Pentru Apărarea ordinii în Stat** ,

și autorizat de **Consiliul de Miniștri**,**a fixat domiciliul forțat** ,la mănăstirile **Tismana, Dragomirna și Miercurea Ciuc** ,**pe termen de un an**,următoarelor persoane [**cca 163**] :

▣ Rechizitoriul procurorului contra lui CZCodreanu

Procurorul Tribunalului Militar a întocmit **Rechizitoriul** prin care trimite în judecată ,

pentru trădare ,pe avocatul **CZCodreanu** ,șeful Gărzii de Fier.

Rechizitoriul, foarte **documentat** examinează **gravele fapte** , în special **acțiunea secretă și mistică** , desfășurată **împotriva legilor țării și rețeaua de informatori** pe care o organizase în cele mai importante instituții de apărare a Statului ,**Siguranța Generală ,Poliție și Marele Stat Major**. [-----]

...Frățiile de Cruce

La fel ca la comuniști (" școlarul roșu") , CZCodreanu a organizat "**Frățiile de cruce**"

...Corpul Moța și Marin ...

La 13 ian.'38 ,a organizat **Corpul legionar Moța-Marin**, cu un efectiv de 10.000 de oameni .

Prietenii legionarilor...

La 6 ov.'37, luase ființă **organizația conspirativă "Prietenii legionarilor"** .Ei nu se cunoșteau

între ei ;nu erau cunoscuți de legionarii de rând ;Au nume și parole fictive;
Urma ca cea dintâi adunare a lor să se facă în cazul " *biruinței legionare*".

Totul pentru Țară ...

La 10 dec. '34 , la "Chemarea " defunctului g-ral Cantacuzino , s-a înființat partidul .
Actul de înființarea începea astfel : <Șeful meu politic , CZCodreanu , mi-a spus >

Dubla organizare a Gărzii

Garda de Fier a avut o **dublă organizare politică** :

Una ,**cu caracter electoral** , cu ierarhii de partid ;

Alta ,camuflată , pe grade : membru, legionar, instructor, comandant ajutor, comandant, senator în Legiune, comandantul Legiunii .("Argus" , 8 mai '38)

Presa despre G de F / 18apr.- 8 mai '38

8.)Pedeapsa cu moartea,ptr un an , 26 mai'38

(Cf.Carol II ,**Însemnări zilnice** ,26 mai '38)

[LD : Foarte simplu !De la Carol nu avem documente sub semnul răspunderii directe .

Carol dă și semnează decrete -legi ;edictează o Constituție; numește miniștrii ;înființează Consiliul de Coroană ;numește consilieri ;conduce ședințe de Consiliu.

Prin fața și la chemarea sa, se perindă: Patriarhul, Iorga, Călinescu, Comnen, Ghelmegeanu, Ralea, ș.aș.a Carol guvernează , în sfârșit , dar nu răspunde ! Totul însă i se supune aprobării
Este semnificativ că acest decret se adoptă în timpul când se desfășura procesul lui CZCODreanu]

...g-ral C.Argeșanu -prezidează Consil.de Min.

26 mai "În Consiliul de Miniștri de aseară, s-a hotărît punerea în aplicare , pe timp de un an, a art. din Constituție ce prevede pedeapsa cu moartea.

Această decizie s-a luat **din cauza mulțimii de scrisori de amenințare ce s-au trimis persoanelor oficiale și marcante în legătură cu procesul lui Codreanu .**

Această măsură a fost luată în Consiliu de astăzi, sub președinția lui Argeșanu, ca să nu puie fața bisericească a patriarhului într-o postură dificilă .IPSS nu este contra măsurii , dar , fiind **capul Bisericii, nu poate iscăli această măsură "**

*Notă :procesul lui CZCodreanu,23-25 mai'38

Vezi pe larg la fișier G de F

#Sentința :10 ani muncă silnică

<Tribunalul militar al Corpului II Armată **găsește vinovat pe acuzatul Corneliu Zelea Codreanu**, avocat din Bucureștii Noi, Casa Verde, Str.Niculescu -Dorobanțul nr. 38, pentru faptele imputate mai sus și îl condamnă la **zece ani muncă silnică și șase ani degradare civică**, precum și la 5000 lei amendă și 2000 lei cheltuelui de judecată. > (p.409)

(Cf."**Din luptele tineretului român".1919- 1939.** Antologie Duiliu Sfințescu, Editura Fundației Buna Vestire, 1993.)

9.)Consiliu de Miniștri ,sub președinția MSR ,1,4 iunie

(Cf." Argus" , 3 iun.'38)

Măsurile hotărâte :

-Supravegherea aplicării operațiunilor de revizuire a cetățeniei evreilor [**agenda gov.Goga**] -

--Supravegherea aplicării **legii pentru protecția muncii naționale** [**agenda gov.Tătărăscu**]

-Supravegherea mișcării legionare [agenda gov.Miron Cristea]

/Revizuirea cetățeniei evreilor

/Protecția muncii naționale

10.)14 aug.'38.Administrația locală,14 aug.'38

▣Decret-lege

a)Șt.P.Mihăileanu,"Evoluția legislației în ultimii zece ani ",1940

(în Vol I ,"Zece ani de domnie...", (pag.179-225)

▣Legea administratiei locale ,14 aug.'38.

Prin ea ,s-a realizat descentralizarea administrativă, așteptată de atîta vreme:crearea **comunelor ,plasei,județ și ținuturi ca unități de descentralizare**,conduse de **organe numite -primar și rezident regal -ajutați de consilii alese.**

b) Legea pentru organizarea judecătorească,22 aug.'38,

(s-au reînființat judecătoriile comunale rurale,etc.etc)

b)Iul.M.Peter (ex primar al Capitalei)

"**Doctrinile politico-sociale și organizarea administrativă**",1940

[Vol.I ,"Zece ani de domnie ..",](p.263-298)

▣ Legea din 14 aug.1938.

Rînduiala nouă.Întoarcerea la tradiție.Prima lege organică de aplicare a noii Constituției (27 febr.1938)a fost **Legea administrativă din 14 august 1938**,care **au reînviat vechile tradiții** , înlăturate de regimul parlamentar,**restituind Regalității și puterilor guvernamentale**, atribuțiile lor naturale și tradiționale :

-**A reînființat regiunea** ,sub numele de **ținut.**

-**Regele** este capul statului .Lui îi este atribuită puterea legislativă și executivă

-**Miniștrii** au răspundere politică,**numai față de rege.**

-**Rezidentul** este **reprezentantul guvernului în ținut** și administratorul acestuia.

-**Prefectul județului** este **numit de rezident**

-**Primarul** este numit de cei de mai sus.

Această lege ,restabilește echilibrul natural între cele două forțe,**guvernamentală și populară** . (p.297)

c)I.C.Filitti,I.V.Gruia,"Administrația Centrală a României",1938

[Enciclopedia României]

▣Principiile noii legi administrative.

(p.311---)

Teritoriul statului este împărțit în **provincii și comune.**

Provinciile sunt conduse de **un guvernator,numit prin decret regal**,cu rang de **subsecretar de stat,capul ierarhic al tuturor** funcționarilor exteriori ai ministerelor (cu excepția corpului judecătoresc,organelor militare,C.F.R și Inv.superior).**Șef al administrației locale.**

Legea administrativă

11.)Comisariatul General pentru Minoritari , 3 mai - 3 august ' 38

(A.I.C, fond Președ. Consil.de Min., dosar nr. 11 / 1938, f. 1-16)

Vezi fișier : [Minorități - VII –](#)

3 mai.'38 .Direcțiunea minorităților (din Ministerul Cultelor și Artelor) , a trecut pe lângă Președinția Consiliului de Miniștri ,sub denumirea de Comisariatul General pentru Minoritari .
(" Argus" , an XXVIII , 5 mai '38)

Prin **Constituția** din febr.'38 , **partidele minoritare au fost considerate dizolvate** ,
la fel ca cele românești .

La 1 mai '38 , s-a creat **Comisariatul General pentru Minorități** .

La 3 mai '38 , s-a publicat **Decretul** de organizare al CGM .

La 15 dec.'38 , s-a creat **Frontul Renașterii Naționale** .

La 3 ian.'39 , a fost publicat **Regulamentul FRN** .**Art. 6** prevedea : "**Minoritățile etnice înscrise în FRN își pot valorifica în secțiuni proprii drepturile ce le sunt asigurate prin legile în vigoare** " Astfel au intrat în FRN : ungurii , germanii, bulgarii, ucrainenii

-Jurnalul Consil.de Miniștri: crearea CGM ,1 aug.'38

("România " , an I, 4 aug.'38)

-1.aug.'38 .Printr-un Jurnal al Consiliului de Miniștri, s-au stabilit **directivile de rezolvare a dezideratelor minorităților** .

-Decret 2750-Silviu Dragomir ,conduce CGM, 3 aug.'38

-3.aug.'38 . Prin **Decretul 2750** , **Silviu Dragomir a fost însărcinat cu conducerea CGM**, de pe lângă Președinția Consil. de Miniștri.

##29/30 nov.'38 Asasinarea lui CZCodreanu și a grupului de 18 legionari

/ **Atentatul împotriva rectorului Ștefănescu Goangă / întoarcerea lui Carol /**

/ **Transferul legionarilor de la R.Sărat / Asasinarea grupului /**

(" România " , an I, nr. 184etc , 30nov. ; "Timpul", an II, nr 570 etc, 30 nov.-3 dec.'38)

12.)15 dec.'38.Frontul Renașterii Naționale

(AIC, fond Casa Regală, Carol II, dosar 34, f. 32)

"În urma Raportului președintelui Consiliului de Miniștri [Miron Cristea],a miniștrilor de Justiție [Iamandi] și de Interne[Călinescu],a Jurnalului Consiliului de Miniștri, a Avizului Consiliul Legislativ,la 15 dec.'38,a fost promulgat următorul

▣**Decret -lege :**

/Unică organizație politică de Stat

"1.Se înființează, pe ziua promulgării legii de față **ca unică organizație politică de Stat** ,
Frontul Renașterii Naționale .

2.Această organizație politică are de scop **mobilizarea conștiinței naționale** în vederea întreprinderii unei **acțiuni solidare și unitare românești de apărare și propășire** a Patriei și de consolidare a Statului .

/Fondatori FRN:actuali sau foști miniștri și subsecretaride stat

3.Autorizarea de funcționare a Frontului Renașterii Naționale se acordă de ministrul Justiției , la cererea scrisă a unui număr de **25 de persoane** ,dintre care cel puțin **20 trebuie să aibă calitatea de actuali sau foști miniștri sau subsecretari de Stat.**

/Consilierii regali–membri de drept FRN

4.Consilierii regali sânt **membri de drept ai Frontului Renașterii Naționale "**

/Drepturile Politice FRN.

Celelalte articole stipulau :

/dreptul **tuturor românilor care au împlinit 21 de ani** -cu excepția militarilor activi și ordinului **judecătoresc** -de a se înscrie în FRN ;

/dreptul **exclusiv al FRN de a fixa și depune candidaturile** pentru alegerile parlamentare administrative și profesionale ;

/Interzicerea altor activități politice

Interzicerea oricăror alte activități politice, faptă considerată clandestină și pasibilă de degradare civică pe termen de 2-5 ani.

Legea purta semnătura lui Carol II, Miron Cristea, Victor Iamandi și Armand Călinescu .

▣Al.Vaida-președintele executiv al FRN

Regele întemiasc " *Frontul Renașterii Naționale* " , pe lângă "Consiliul Regal " ,fără a fi consultat pe cineva dintre oamenii cu experiență și cunoscători ai posibilităților oferite de stările reale , din toate colțurile țării .Ca idee, a fost bună organizarea.Ca punere în practică , însă , în multe privințe ,a fost greșită și insuficientă Zadarnic am încercat să rezist stăruințelor regale , încât, la sfârșit,-spre a nu fi nedelicat - și în speranța de a putea corecta toată organizația , **am fost silit moralicește să primesc președinția Frontului Renașterii .**

Nu am izbutit însă să-mi realizez intențiile reformatoare .

FRN / 15 dec.'38

***Notă Regulamentul FRN, 3 ianuarie ' 39**

(AIC, fond Președinția Consiliului de Miniștri, dosar 80; presa)

Publicarea Regulamentului FRN(3 ian.'39) având enunțat ca principal deziderat **întărirea și apărarea țării**,a fost urmată de noi adeviziuni la FRN .

13.)Rapoartele miniștrilor Guvernului Miron Cristea , pe anul 1938

(Arh.I.C ,fond Președinția Consiliului de Miniștri ,dosar nr. 93 / 1938)

(AIC,fond Ministerul Propagandei Naționale,dosar nr. 392/1938 , fila 18-25 -31)

a.)Miron Cristea:Raportul guvernului

Este raportul primului an al noului regim ,al noului guvern .Autoritatea categorică a Coroanei , era singurul leac pentru o muncă constructivă .

/Constituția și legislația nouă

/ legea administrativă - descentralizarea și competențele rezidenților din cele 10 Ținuturi ;

/ legea învățământului - cu accent pe școlile practice, profesionale, tehnice;

/ legile privind ordinea publică - consolidarea ordinii și siguranței ;

/ legislația muncii - insuflarea încrederii muncitorilor , satisfacerea nevoilor lor în caz de boală , și bătrânețe , 8 ore de muncă , construirea de locuințe , îmbunătățirea Asigurărilor Sociale ,

/ legea judecătorească -

/ Regulamentul privind Comisariatul General pentru Minorități -asigurându-le autonomie în biserică , cultură , economie

f.)Victor Iamandi ,Justiția

[LD :mare mândrie pentru **Victor Iamandi să fie groparul legislației care a reglementat regimul democratic din România** :dizolvarea tuturor asociațiilor , grupărilor , partidelor politice controlul publicațiilor ;apărarea ordinii în stat ;administrarea bunurilor partidelor politice ;]

«**Constituția din 27 febr. 1938** .

-60 de legi și Regulamente schimbate cf. Constituției

În spiritul ei,între 1 martie - 23 dec.'38 ,**60 de legi și regulamente** :

/dizolvarea tuturor asociațiilor , grupărilor , partidelor politice ;

/controlul mijloacelor de existență ale publicațiilor periodice ;

/apărarea ordinii de stat ;

/pierderea cetățeniei române ;

/administrarea bunurilor partidelor politice ;

/modificarea legii administrative a bunurilor publice ;

/ 5 legi privind modificări în organizații judecătorești ;

/Legea ptr modificarea Codului Penal Carol II (concordanța cu Constituția)

/Extinderea legislației din Vechiul Regat în Bucovina ;

/Codul Comercial Carol II

/Organizarea CEC

/ Organizarea Consiliului Legislativ

/ Crearea FRN (16 dec.'38)

-126 ordine circulare privind instrucțiunile de aplicare

/46 grațieri din 912 cereri

/măsurile organizatorice în aparatul juridic (avocați , judecători , procurori)

/reglementarea , administrarea , îmbunătățirea activității . Penitenciarelor

g)g-ral Paul Teodorescu,Industria Apărării Naționale

Marina comercială

/ Legislația pentru navigație

/Legătura cu Straja Țării pentru pregătirea de marinari ;

/Înființarea breslei marinarilor

/Românizarea echipajelor marinărești (90 %)

-Marina regală (militară)

/S-a creat Fondul Național al Marinei

Aeronautica regală (militară)

/Societatea IAR s-a transformat în regie autonomă

2 noi societăți de construire de avioane : SET (școală) ,INA și ICAR (avioane de război)

-Fabrica de instrumente de bord : PREROM -Fabrica de parașute IRVIN

i) g-ral Iosif Iacobi (Înzestrarea Armatei)

/ p. 118 – 120

«1938.Planul de înzestrare

Situația internațională din ultimii ani , înarmările intense ale Marilor Puteri și chiar ale unor state

mici, vecine nouă, au determinat **România să pășescă hotărât pe calea înzestrării armatei** . / În 1938, s-a elaborat **Planul de înzestrare** . Sunt greutatea inerente începutului . / În 1938, aproape **toate fabricile noi înființate au fost puse în funcțiune**, încât avem acum o **industrie națională de armament și muniție** ,echipamente .

k.)N.Marinescu,Sănătate și Asistență Socială ,

/Reorganizarea Ministerului Sănătății și a ramificațiilor

I)Petre Andrei ,Educație Națională

(p. 120- 125)

[LD : iată și pe democratul național -țărănist răfuindu-se cu mare zel cu "despoliticianizarea " învățământului ,nu pe criteriile profesionale ,ci antipartidiste ! Ar fi trebuit ca aceste măsuri să le aplice începând cu el !]]

În ultimele 6 luni, O serie de măsuri de îmbunătățire pentru învățământul public de toate gradele

-Despoliticianizarea școlii românești

Prin **schimbarea directorilor și inspectorilor numiți de fostele partide politice,fiind numiți cei ce n-au făcut politică** .Revizuirea pedepselor extrașcolare din trecut ;

/Raționalizarea învățământul superior

/Legea de **raționalizare a învățământului universitar** (nov.'38) , cu fixarea disciplinelor , cursurilor , catedrelor etc.

Guvern Miron Cristea - III - 1 febr.'39 - 6 martie '39

Guvern Armand Călinescu - IV - 7 mart - 21 sept.'39

14.)Rapoartele miniștrilor Guvernului Miron Cristea , pe anul 1938

(Arh.I.C ,fond Președinția Consiliului de Miniștri ,dosar nr. 93 / 1938)

(AIC,fond Ministerul Propagandei Naționale,dosar nr. 392/1938 , fila 18-25 -31)

b)Mitiță Constantinescu, Economia Națională

▣ Program de realizare pentru primele luni 1939

1.)Reorganizarea MEN pe baze pur economice ,încât să devină un organ de stimulare a activității economice ;

2)Organizarea **Asociației Exportatorilor și Producătorilor** de bunuri pentru export ;

3.) Organizarea **Administrației Comerciale** a **prospecțiilor și exploatării miniere** ,pentru a completa această lacună în domeniul identificării bogățiilor miniere ;

4.)Organizarea **noului regim al gazelor de sonde** ,din p.d.v. al producției, captării și valorificării ;

5.)Modificarea **legii minelor** în vederea așezării **noului regim ptr exploatarea mineiră** .

6)Un complex de legiuri ptr . **stimularea industriei și comerțului** .etc etc

11.)Modificarea **legii încurajării industr.naționale**,pentru a o pune de acord cu imperatiivele **naționale**

12.)Modificarea **legii Protecției MunciiNaționale-** ptr. sprijinirea elementului național ;

- 13.)Extinderea organizării cooperatiste ;
14.)Modificarea legii *Institutului Național de Credit Meșteșugăresc* ;
15)Modificarea legii Persoanelor juridice ,ptr a ușura crearea sau dizolvarea asociațiilor profesionale .

e)Mircea Cancicov , Finanțe

-Concepția bugetară

Concepția de bază la întocmirea bugetului a fost aceea **de a asigura nevoile imediate ale funcționarilor statului ,și nevoile speciale ale înzestrării armatei .**

Cifra bugetului g-ral pe 1938 :**30.550 milioane lei**

Fondul Apărării Naționale :4 miliarde (față de 2.750 milioane în 1937)

-Românizarea comerțului produselor de monopol.

Pe linia întăririi elementului național **Ministerul de Finanțe** a întreprins **românizarea comerțului produselor de monopol.**

f.)Victor Iamandi ,Justiția

j.)N.Colan,Culte și Arte

(P. 92 - 100)

Pentru anul 1939 :

/Modificarea legii cultelor ;

/Legea ptr. salarizarea cultelor

/Tăierea rituală la mozaici (în 1938 , erau 386 comunități mozaice **Pentru 1939 :**

/Se va organiza **Salonul de pictură și Pinacoteca Statului**

/ Se va organiza **Casa de pensii a personalului artistic**

▣Planuri de viitor :

/Reorganizarea Ministerului Educației Naționale

/Reorganizarea inv. particular - încât să devină colaborator al Statului în opera de cultură ;

/ Încurajarea vieții științifice ; realizarea practicității învățământului ;

/ Organizarea vieții interioare în școli și universități

Guvern FRN ,1 febr.'39

Miron Cristea /Armand Călinescu

(" Timpul " , an III , nr. 360, 3 febr.'39)

- **IPSS Miron Cristea** - președ. Consil. de Miniștri (bolnav, nu participă)

- **Armand Călinescu** - vicepreședinte (apoi președ.) , ministru de Interne , interimar la Apărare Națională

- M.Măgureanu - subsecret.de Stat Președinția Consil.de Miniștri (continuă)

- **Victor Iamandi**-Justiție (continuă) **Vezi lista completă la fișier Guvern**

15.)Cadrul legislativ-organizatoric al FRN, ian-oct'39

-3 ian.'39:înființarea **Gărzii Naționale**

Vezi [fișier FRN](#) și Sistem partide.

-18 ian.'39 Decret -lege Serviciului Social –D.Gusti

("Timpul " , din 11 și 29 ian.'39)

Legea a intrat în vigoare la 18 ian.'39 , fostul *Institut Social* fiind asimilat noii creațiuni intrate în FRN. Director : **Dimitri Gusti** .

Colaboratori activi : **Virgil Madgearu**, **Ion Răducanu** , **Gorge Strat** ș.a.

Prin lege,**Căminele Culturale** de la sate și orașe deveneau organe de excuție ale **Serviciului Social**.

În virtutea legii, **7.000 de tineri cărturari** urmau să muncească la **ridicarea satelor** .

-20 ian.=39 Decret- lege :**Directoratul și Consiliul Superior Național al FRN**

(" România" , nr. 232, 22 ian.'39)

[LD : 27 martie 2004. Din cartea mea, la pag. 122-123 , din care am luat ad-literam .

Poate fac și alte comentarii .Deocamdată constat că se integrează perfect în demonstrația mea]

Prin acest decret , **au fost numiți** membrii Directoratului și ai Consiliului Superior Național, pe o durată de 2 ani (ian-'39- ian '41) .

Inovație sui-generis de sorginte **corporatistă** ,împărțea reprezentanții în **3 categorii profesionale: agricultură și muncă manuală ;comerț și industrie;ocupații intelectuale .**

Directoratul era compus din **30 de membri** , câte **10 din fiecare categorie profesională** .

Consiliul Superior Național era compus din **150 de membri**,câte **50 din fiecare categorie profesională** .

Necesitatea unei clarificări obliga pe contemporani să parcurgă **listele acestui hibrid** , pentru a afla cine din mai **vechea gardă partidistă** trecuse de partea noului regim, sau rămăsese în opoziție. După nume , ei **erau din toate fostele partide** :

-ian-oct'39.Încadrarea minorităților în FRN

Vezi [fișier Minorități](#)

16.)24 apr,2 mai '39.Gărzile Naționale ,Regulament,

(AIC , fond P C M ,dosar 171 / 1939 , f.1-3)

/Art.32 din regulamentul FRN

Pe baza art. 32 al *Regulamentului FRN* ,la 24 apr. s-a publicat **Regulamentul Gărzilor Naționale**,ca **organisme de sprijin și apărare a ordinii interne**, a integrității și independenței naționale.

/Stat Major + 10 comandanți de ținuturi depun jurământul

La 2 mai la Palatul de pe Dealul Mitroliciei ,în prezența lui **Armand Călinescu** ,a avut loc semnarea **depunării jurământului** de credință a **comandanților celor 10 ținuturi** și ai **membrilor Statului Major al gărzilor**.

/G-ral Paul Georgescu –comandant prin *decret –regal* .

Garda Națională / 24 apr-2 mai '39

17.)9 mai.'39.Legea electorală

("România " 14 - 29 mai '39)

[LD :Preiau din cartea mea paginile respective, sunt foarte bune. (233- 234)]

▫ **Restrângerea dreptului de vot**

▫ **Candidaturi uninominale**

▫ **Listă FRN**

- ▣ Campania electorală redusă
- ▣ Parlament consultativ ,subordonat executivului

()Armand Călinescu +Victor Iamandi

Armand Călinescu a hotărât să grăbească elaborarea **legii electorale** ,să convoace corpul alegătorilor și să creeze noul parlament . Noua lege electorală a fost **întocmită de Armand Călinescu și Victor Iamandi (Justiție)**

▣Expunerea de motive

-Dreptul de vot

[LD :restrângere drastică a votului universal,prin **ridicarea plafonului de vârstă**; așa numitul "vot capacitar"- condiționarea cu **știință de carte și exercitarea unei profesii** ; acordarea **dreptului de vot pentru femei** (prevăzut în Constituția '38, dar nereglementat ulterior ,decât ptr alegerile locale) Față de legislația veche, votul fusese serios afectat fiind condiționat de **vârsta** mai ridicată , de **știința de carte** și de exercitarea efectivă a unei **profesii** . Singura prevedere superioară vechii legislații era acordarea dreptului de **vot pentru femei** , problemă care dăduse naștere la mari discuții în deceniile anterioare.]

Dreptul de vot al **cetățenilor români de ambe sexe** ,care au împlinit **vârsta de 30 de ani** pentru Cameră și 40 de ani pentru Senat, exercitarea dreptului de vot fiind condiționată și de **știința de carte** .Pentru Adunarea Deputaților , dreptul de a alege era acordat **celor ce practicau una din îndeletnicirile prevăzute la art. 61 din Constituție** .

Pentru Senat ,**numai cetățenilor** care erau în organele de conducere ale corpurilor **constituite în stat** .[LD : **Atenție ! oare am înțeles corect ?**]

Constituția din 1938 ,consacra **dobândirea drepturilor politice fără deosebire e sex**. Prin noua lege electorală ,**femeile știutoare de carte** , care practicau efectiv una din **profesiunile stipulate** , **obținuseră dreptul de a vota pentru C ameră și Senat și dreptul de a fi alese în Senat** .[.....]

Dintr-o populație de cca 20 milioane cetățeni ,**doar 7,2 milioane** reprezentau pe cei care depășeau vârsta de 30 de ani;Cum dintre aceștia,**doar 3, 6 milioane erau știutori de carte** , iar mulți alții (femei sau bătrâni) **nu exercitau o ocupație în sensul stipulat**.

În fond, din cei cca 10.500.000 cetățeni care ar fi trebuit să voteze ,sub regim de vot univereal, **au fost excluși peste 3 .000.000 tineri între 21-30 de ani ,peste 4 milioane analfabeți sau populație pasivă** .

-Candidaturi uninominale

[LD:15 mart.2007.Acum în România a izbucnit un mare scandal -controversă privind introducerea **votului uninominal**.Clamat de toată lumea de vreo 10 ani - politicieni,analști,ziariști și "electori de bine" -dar nelegiferat,acum s-a resuscitat chestiunea ,cerându-se chiar referendum .

Văzut ca "**panaceu universal**" ptr însănătoșirea climatului politic și al tuturor bolilor actualei democrații.Constat însă că habar n-au ce presupune această tehnică de vot, că habar n-au ce consecințe poate avea .Și așa , ca o carență de cultură istorică,habar n-au că în România acest vot uninominal a fost aplicat în România în timpul regimului autoritar carlist .]

-Recomandarea și autorizarea FRN

[LD: clar ? Partid unic - liste aprobate - candidați agreeți .Opoziția ? exclusă din start]

Declararea candidaturilor trebuia **făcută personal** de către candidați ,în scris, la președintele Curții de Apel ,împreună **cu recomandare și autorizația acordată de FRN** (În vechea lege electorală din 1926,autorizația pentru depunerea candidaturilor era semnată de șeful de partid, singurul în drept să aprobe semnul și lista candidaturilor) [.....]

-Prototip de manifest electoral

Candidații aveau voie să tipărească **un singur format de *Manifest electoral***, cu fotografia și un text de maximum 100 de cuvinte - laconism cerut, motiva regulamentul pentru a substitui vechea retorică demagogică partidistă.

-Campania electorală redusă

Campania electorală a fost fixată la 10 zile.

-Nicolae Iorga :

▣Parlament consultativ, subordonat executivului

[LD: Interdicția partidelor politice, caracterul "*profesional*" și "*consultativ*" al Parlamentului, **lovise trei din principalele verigi ale mecanismului politic democrat : votul universal, parlamentul și pluralismul partidist .**]

În **Consiliul FRN**- unde legea a fost prezentată și explicată de Armand Călinescu, **Iorga** a insistat în mod deosebit asupra sensului de "**adunări profesionale**", compuse din **reprezentanții diferitelor bresle**. După părerea sa, alegerile căpătau sensul unei selecționări pentru Parlament, **fără să mai aibă atribuția de a indica alcătuirea guvernului**. **Parlamentul era investit cu un rol consultativ**, în cadrul programului stabilit de puterea executivă.

Legea electorală / 9 mai 1939

***Notă: campania electorală, alegeri**

Atenție LD, nu uita :

După ce **decretul -legii electorale** a fost **semnat de Carol al -Ilea**, s-a anunțat data alegerilor : 1 iunie pentru Camera ; 2 iunie -pentru Senat , **Parlamentul urma să fie deschis la 7 iunie '39** (prezua aniversării Restaurației)

18.)12 mai. Straja Țării

(AIC, fond PCM, dosar 172 / 1939, f. 1-8)

▣8 oct.'37. Decret -lege pentru înființarea Straja Țării

(Hamangiu , vol. XXV , partea a II-a , p. 1903)

▣12 mai.'39 Jurnalul Consil. de Min.

La cererea Străzii Țării, printr-un **Jurnal al Consiliului de Miniștri**, s-a elaborat un **Decret -lege** privind **organizarea și folosirea tineretului în caz de mobilizare**. Conform decretului, **tineretul între 7-18 ani** (băieți) și **7 -21 ani** (fete) , era **obligat să presteze servicii Patriei**, în raport cu vârsta , aptitudinile și pregătirea fiecăruia.
Straja Țării / 12 mai.'39

19.)7 iun.'39 Deschiderea Parlamentului / protocolul parlamentar

(DAD, MO 1, șed. din 7 iun.'39 , pag. 1- 4)
(AIC, fond PCM, dosar 169 , 199/ 1939, p. 10-12)

Carol II.

▣Mesajul Regal

[Nouă Constituție]

Intervenind a **10 februarie 1938**, cu gândul curat și cu conștiința că împlinesc un comandament pe care împrejurările grele ce treceau ar fi cerut **unirea sfântă a făuritorilor României Mari, am dat țării Mele o nouă Constituție.** (aplauze prelungite ,îndelung repetate)
"Prin acest nou așezământ **s-a proclamat hotărât întâietate Naționalității române** ;
s-au statornicit și lămurit mai bine **datoriile și drepturile cetățenilor ;s-a descătușat viața publică de interese strâmte de partid**,așezând-o pe terenul adevăratelor nevoi ale obștei românești;**s-a asigurat o mai dreaptă și firească reprezentare în Parlament** a agriculturitorilor, muncitorilor, intelectualilor și ai celorlalți factori producători;s-a așezat astfel **o bază morală mai temeinică pentru viața de Stat .**

"Cu deosebită mulțumire sufletească am putut vedea că **noile orânduri** ce am dat au găsit **un mare răsunet** și o **însuflețită primire** în mijlocul poporului Meu .
Astfel cu prilejul **Plebiscitului** din anul trecut , **90%** din cei îndreptățiți a se rosti ,
au votat pentru noua Constituție .

[Frontul Renașterii Naționale]

"Aceași însuflețire am văzut reînnodându-se după un an ,prin înscrierile în **Frontul Renașterii Naționale** "(aplauze prelungite , îndelung repetate)

[Atribuțiile Parlamentului]

"Sunt încredințat că **veți da tot sprijinul Guvernului Meu** în opera ce va întreprinde.
Aceasta **va fi cu atât mai ușor** pentru Domniile Voastre ,**cu cât,liberați de preocupările și ambițiile politice de odinioară** ,astăzi, **când guvernul , conform noii Constituții , nu mai este la discreția Parlamentului , și rămâne responsabil numai față de Suveranului Țării,**
Domniile Vostre **veți putea rămâne pe liniile mari** de obiective ale intereselor superioare de Stat . **Cercetarea proiectelor de legi** și contribuția Domniilor Voastre legislativă , în aceste condițiuni, **va fi cu atât mai prețioasă.**
Mesajul regal,7 iun.'39

20.)N.Iorga ,ales președinte al Senatului, 9 iun.'39

(D.S .,MO nr. 2, șed.din 9 iun.'39, pag . 1-14)

[LD:categoria unu din stâlpii (categoria unu din inspiratorii) noului regim.

Concepția sa asupra istoriei (de care nu mă ocup aici) dar, mai ales ,**frustrările** sale de om politic(care n-a reușit să închege în jurul său un partid puternic) **caracterul** său orgolios și dominator,**eșecurile** ca prim-ministru al unui guvern de "tehnicieni ",poate **vârsta** ,au făcut din el unu din cel mai **vehement adversar al partidelor politice**,al instituțiilor democratice
Mai regalist decât însăși regele ,mai conservator decât conservatorii ,mai autoritar decât autoritățile ...orice pot "**lua**"("cita")de la Iorga ,ca fapt istoric,afară de aprecierile sale privind ceea ce în epocă era "**istorie recentă** ", istorie în a cărei împlinire a jucat diverse roluri .]

Nicolae Iorga / 9 iunie '39

▣Constituția1866

...Partidele

"Constituția din 1866 a găsit o admirabilă boierime **care nu și-a știut menținea rolul.**
Era **înstrăinată** prea mult **ca să poată domina țara .**
Dacă ar fi fost mai mult Români,și mai puțin supuși unor influențe străine,ea ar domina istoria politică a României și astăzi ,și numele lor istorice s-ar găsi în fruntea noastră .Dacă nu sunt, este o pagubă pentru țară .
"Constituția a găsit **un partid ieșit din nobile aspirațiuni naționale**,dar și el **împiedicat de un crez internațional mazzinian**,care de la republică a trecut la monarhia constituțională

și a ajuns [la putere] cu o singură condiție : **să asculte de cei care au creat-o .**

Acesta este adevărul .

Revoluționari pe jumătate pocăiți [liberalii]și **nobili cavaleri ai evului mediu românesc** [conservatorii],care își opriseră locuri de conducere ,**aceasta nu formează două partide .**

...Eșecul regelui Carol I

"Marele Rege **Carol I a încercat să le facă ,dar nu a reușit .**

De aceea **creațiunea lui a avut un caracter șubred și el nu a putut să transmită urmașilor lui două partide** care să aibă **două ideologii deosebite**,căci organizația cu două ideologii în aparență deosebită ,**în fond era una și aceeași.**

N-a putut să transmită această bază pentru monarhia constituțională.

-Constituția'66 =constituție străină de popor

"Dar monarhia constituțională **era viciată în ea însăși** ,într-o **Constituție străină de acest popor** , și străină de toate **tradițiile lui**, traducere de câteva ceasuri, într-o noapte zbuciumată , **în așteptarea unui Suveran** care a făcut marele act de jertfă de a accepta **o Constituție la care el însuși nu a colaborat .**

"**Constituția** unui popor ,a unui **popor monarhic** în spiritul său și în toată viața sa,iese din sfatul plin de înțelegere **între purtătorul Coroanei** și între **aceia care reprezintă** ,împreună cu dânsul, **vitalitatea națională .**

"**Păcatul cel mare al Constituției de la 1866**,este că **a plecat de la un club** ,a intrat într-o adunare care **pecetluia trădarea**,dărâmare tronului lui Cuza-Vodă ,și **nu a avut nici legătură, sus,prin colaborarea Suveranului ,nici jos, cu poporul**,care gândea altfel,**nici legătură cu trecutul** care,orice am face,**ne va domina totdeauna** și se va întoarce peste formele noastre trecătoare ,la necesitățile lui permanente.**Acesta este adevărul ."**

[LD :nimic despre **Constituția din 1923** !]

Nicolae Iorga / 9 iunie '39

≈10 febr.'38.Constituția Carol II :regele domnește!

[LD : **cuvinte parțial ilizibile., deci nu-i citat**]

Și **lupta politică** dusă atâta vreme **a ajuns astăzi la biruință**,întrunind cele două elemente pe care nu le-am avut înainte:**Coroana a intrat în rolul ei** ,care continuă domnia noastră de odinioară: **Regele Domnește**(aplauze) **iar poporul este fericit**

(**dovadă :rezultatul Plebiscitului, sărbătoarea de 10 mai,răspunsul la mobilizarea din martie**)

21.)Al.Rosetti (raportor),Răspuns la Mesaj,Cameră,13 iun.'39

(DAD, MO nr.3, șed. din 13 iun.'39, p. 13-15)

[LD:nu era singurul intelectual de marcă care și-a oferit prestigiul și capacitățile MSR:

Mai grav a fost faptul că **dă tonul unor ditirambi la adresa lui Carol , arătându-se încântat (fericit chiar!) de schimbarea regimului.**]

Al.Rosetti / 13 iun.'39 **Vezi : fișier Parlament X**

≈**Reforma constituțională:10 februarie 1938**

"Sire,

Parlamentul de azi,**ales în condiții de excepțională libertate de manifestare a opiniilor** , după criteriile de reprezentare a tuturor breslelor,**cu o extraordinară și însuflețită participare a cetățenilor de alegători de toate categoriile**,apare ca un **organism cu totul nou** ,adaptat realităților noastre .[.....]

"Adâncă înțelegere a nevoilor obștești de care a dat dovadă Maiestatea Sa cu acest prilej, **va rămâne înscrisă în istorie printre paginile cele mai glorioase** ale Domniei Maiestății Voastre . **Stea** Maiestății Voastre , înălțată astăzi atât de sus, strălucește ca o solie de noroc asupra noastră "

▣Parlament FRN

"Sire,

Suntem astăzi, în Parlament, **reprezentanții singurei organizațiuni politice din țară : Frontul Renașterii Naționale** .Prin instaurarea unui regim de **întărire a autorității de Stat** , regim consimțit de întreaga țară, fiindcă se simțea lipsa lui **pentru restabilirea ordinii interne, luptele dintre partide au luat sfârșit** .

Al Rosetti / 13 iun '39

▣Realizările guvernului

...Reforma administrativă

"Aplicarea descentralizării administrative a dat imediat roade la care aveam dreptul să ne așteptăm .

" Justiția a fost așezată pe o temelie mai solidă , pentru a asigura cetățeanului distribuirea grabnică a dreptății

...Legislația muncii

" Pe tărâmul social , **noua legislație a muncii**, aplicată în cursul anului trecut , cu extinderea **dreptului de asigurare și pensionare** la noi categorii sociale, și acum în urmă , prin crearea **casei de pensii a scriitorilor români** , a realizat progrese uriașe în opera de ajutorare a lucrătorului manual sau intelectual .

... "Muncă și voie bună"

" Iar crearea organizației "**Muncă și Voie bună** " , a permis unei întregi clase de oameni să se bucure de roadele culturii .

...Serviciu Social

"Prin îndemnul constant al Maiestății Voastre, țăranul nostru a devenit punctul central de preocupare în opera de refacere a țării.

Crearea **Serviciului Social** constituie punctul culminant al programului de realizări pe acest tărâm, prin **stagiul obligatoriu la țară** , la care sunt supuși profesioniștii noștri intelectuali .

▣Învățământul

...Straja Țării

"Paralel cu această operă de documentare pe teren, dar și de îndrumare a țăranului, se impunea reforma educației tineretului țării , pentru a pregăti generațiile viitoare . Dezvoltării excesive a învățământului teoretic trebuia să i se aducă corectivul educației în aer liber , și dezvoltarea aceluia spirit cavaleresc de camaraderie și de curaj fizic, atât de necesar în viața socială .Prin crearea **Străjii Țării** , ca un organism autonom, și prin marea dezvoltare dată sportului în școală, tineretul și-a schimbat în câțiva ani înfățișarea .

...Oficiul Național de Turism

Crearea Oficiului Național de Turism permite îndrumarea străinilor doritori de a ne cunoaște spre locurile pitorești ale țării noastre și ne face cunoscuți în străinătate .

Al.Rosetti / 13 iun.'39

▣Noile legi anunțate

Preocuparea noastră imediată va fi de a cerceta noile legi ce vor fi prezentate de Guvernul Maiestății Voastre :

-Statutul funcționarilor publici ,

-Legea breslelor ,

-Legea pentru valorificarea produselor agricole . "

Al.Rosetti / 13 iun.'39

22.) Ion Gigurtu (FRN, Industrie, Comerț), discurs la Mesaj, Cameră , 23 iun.'39

(DAD, MO nr.5, șed.din 23 iun.'39, p. 71- 74)

I.Gigurtu / 23 iun.'39

▣ **Parlamentul = legătura dintre guvern și popor**

[LD : Cu vocație mai mult organizatorică , administrativă , tehnocrată, executivă, decât legislativă , Gigurtu pledează în casa Parlamentului pentru știrbirea atribuțiilor sale, pentru transformarea sa într-un organism -anexă a executivului . Argumentele pot fi , oricând și oricum răsturnate.Cuvinte goale de conținut ,ca " interesul general".]

" D-lor deputați, îmi puneți , poate , întrebarea, care este rostul Parlamentului , rostul nostru , în calitatea de reprezentanți ai claselor producătoare .

Azi nu mai reprezentăm un partid sau o ideologie, reprezentăm, dacă vreți, interesele celor ce ne-au trimis, însă nu interesele lor particulare, ci numai interesele ce se pot integra cu interesele generale ale țării.[.....]

I.Gigurtu / 23 iun.'39

▣ **Legiferarea**

[LD : Gigurtu extrapolează unul din defectele parlamentarismului românesc - legiferomania - ca o caracteristică fatală a parlamentarismului în sine.Din clasică împărțire a puterilor în stat , nu mai rămâne nimic.Parlamentul -deci electoratul , în ultimă instanță ! - fiind redus la o mașină de vot :**regele propune legile ;guvernul le face ;parlamentul le votează**

"Antipartidismul", "antidemocratismul " său, îl suspectez de o mare ipocrizie (sau dezinteres) față de activitatea legislativă , și de proprii interese .

Sub noul regim , **demagogia și-a schimbat ținta** :nu electoratul ,ci MSR !]

" D-lor deputați, Majestatea Sa Regele , prin urmare, prin miniștrii Lui, propune legile, pe cari Parlamentul le discută și constată dacă sunt în concordanță cu nevoile imediate . Putem să nu fim de acord cu o lege , poate să ni se pară inutilă ; trebuie să o spunem precis .

Miniștrii , care **sunt responsabili numai față de Majestatea Sa, nu trebuie să se poată acoperi față de Rege prin votul Parlamentului** .

...legi puține:modificări sau abrogări

"Dacă mi-ar fi permis să exprim o dorință - și cum mulți dintre dvs sunteți oameni din viața practică, nu vă veți supăra -**aș dori să ni se supui cât mai puține legi**,am dori mai multe legi **modificatoare** a celor făcute din alte interese decât cele ce ne conduc astăzi,și poate chiar legi prin care se abrogă unele din multele legiuri existente .

" Un început fericit s-a făcut prin codificarea și unificarea legislativă .

Guvernului actual, pe care îl putem considera **nelimitat în timp,nu i se cere o activitate legislativă ca fostelor guverne de partid**, care ,din lipsa unei bune activități administrative sau gospodărești ,trebuiau să se justifice față de alegători cu activitatea legislativă , mai ușoară în sine și mai ușor de exploatat în fața alegătorilor (aplauze)

▣ **Legi așteptate**

-Statutul funcționarilor

-Legiferarea breslelor

-Valorificarea produselor agricole

I.Gigurtu / 24 iun.'38

23.) Ion Agârbiceanu (FRN, Publiciști și scriitori-Cluj), la Mesaj, Senat ,26 iun.'39

(D.S., MO 7 , șed. din 26 iun.'39 , p. 158- 164)

[LD:din marea galerie a intelectualității, în cazul său, ardelenesții,extaziați de întorsătura politică produsă]

I.Agârbiceanu / 26 iun.'39

#Excesul de legi în regimul trecut

"Și s-a crezut,la începutul greșelilor noastre,am crezut că fiecare partid ,trebuie să vină,de la începutul guvernării,cu o serie întreagă de legi,de măsuri și de lucrări,care să meargă până la specialitate." N-am înțeles că nu era nevoie , în cel dintâi deceniu al României Mari , decât de **un unic program de guvernare**,decât de **un unic statut** -acel program să cuprindă temeiurile de consolidare a națiunii întregi care ar fi putut să ajungă unitar și recunoscut de toți, pentru că în toți bătea același suflet , aceeași inimă românească , și cu toții puteau face la începutul României Mari **acele planuri cincinale , care acum o să iasă la iveală și la noi** ,ca să poată începe mai repede opera de consolidare a țării.

I. Agârbiceanu / 26 iun.'39

24) Nicolae Iorga ,discurs la Mesaj , Senat , 28 iun.'39

(ex.PND ,consilier regal,senator de drept)

(D.S, MO nr. 9, șed. din 28 iun.'39 , pag. 186 - 192)

▫Ce este noul regim ? ▫Lepădarea de trecut = "drumul Damascului "

▫Condamnarea la tăcere = omorârea sufletului național

▫Glasul opoziției - absent ! / Masele "electorale" -masele "naționale "

▫Rolul individualităților - bărbații de Stat ▫ Statul Român unitar= rezultatul unei minuni

#Lipsa de geniu, de prevedere , de activitate a clasei politice

#Zădărnicierea guvernului de uniune națională

-PNL, I.Brătianu : gălceavă și pretexte -PNȚ =partid pseudo național, pseudo țărănesc

#Dubla atitudine față de Carol II ▫ "Săparea "lui Iorga ...

▫**Incapacitatea partidelor de a guverna**

▫ Garda de Fier- CZCodreanu :Două păcate capitale : imitarea străinătății și înscăunarea anarhiei Cămăși și uniforme...Sans-culoții revoluției române ... C.Z Codreanu ... Acțiunile teroriste legionare

Lichidarea lui Codreanu

▫ **Regim totalitar ?!** ▫ **Noul regim = libertate și legalitate**

Doc. integral - **PND -Iorga IV** sau **Sistemul de partide**

N.Iorga / 28 iun.'39

#Constituția din 1923

" **O Constituție** făcută în felul acesta ,de **Alexandru Constantinescu , ca idee** , și de răposatul **Disescu , în materie de drept** - celebritate mondială ,cu statuie în București - o astfel de Constituție ,**care n-avea nimic a face cu trecutul și cu nevoile noastre** , care **nu deschidea nimic în viitor și permitea toate destrăbălările și manifestațiile anarhice** , fără măcar să fie ca în țările cu regim parlamentar , **fără să fie o tradiție**,care la Englezi se suie până la *witenagemotul* anglo -saxon și care se ridică în Franța la cugetătorii filozofii ai secolului XVIII și la luptătorii eroici de la 1789 , **o astfel de Constituție nu merita nici o cruțare.>**

" **Regele a suflat asupra ei și ea a căzut** .

Nu este un singur om care să plângă pentru desființarea acestui prost veșmânt , împrumutat de la Belgieni în 1866,și cârpit de croitori de mâna a patra de la noi , acum vreo 15 ani ."

#Incapacitatea partidelor de a governa

▣ Lovitura de stat : 10 febr.'38

[LD : Iorga afirmă că lovitura de stat a fost opera exclusivă a regelui, că nimeni nu a venit cu vreun sfat , etc etc ... În următorul aliniat se va contrazice , atunci când ține să evoce momentul când l-a vorbit regelui despre lovitura de stat a lui Cuza -Vodă .

Este vehement contra Constituției '23 și a autorilor ei , încât despre Constituția cea nouă, nu spune prea multe . Iar eu, studentă fiind, am învățat că Constituția " fascistă " din 1938 , a fost , prin excelență , opera lui Iorga !]]

" Și , atunci , am fost chemați noi de Suveran . Noi, fără nici un fel de sfat de la noi . Aici sunt membrii Consiliului din februarie 1938 .

Nimeni n-a venit cu un sfat , ci totul a plecat de la Rege .

Și Regele ne-a chemat și ne-a pus în fața tristei situații :

< Sunt în România oameni care să fie în stare a răsturna vechea Constituție , care permite toate demagogiile ? Constituția lui Alexandru Constantinescu , pe care unii au suierat-o în stradă , alții au combătut-o în Parlament întrebându-i gaze asfixiante , iar un alt umăr , cei care au votat această Constituție , au votat pur și simplu fără să știe ce este , fiindcă de fapt era ordin de la guvern să se treacă - și au trecut toate articolele fără discuție > .[.....]

...Sugestia lui Iorga : lovitura de Stat a lui Cuza Vodă

" Regele este un om foarte bine informat , este unul dintre oamenii cei mai inteligenți din România . Și când un om bătrân , un profesor bătrân ca mine , și un spirit independent spune lucrurile acestea , ele au oarecare greutate , au mult mai multă greutate decât aprecierile care pot veni de la oameni interesați sau care n-au atâtea elemente pentru a judeca .

" Regele este un om perfect informat , o strălucită inteligență și o energie , o energie aproape eroică . Să-mi dați voie să-mi amintesc un lucru , care n-aș vrea să scape din discursul meu . Când m-am întors de la Paris , în noiembrie 1937 , lucrăm la Istoria Românilor și tocmai eram la domnia lui Cuza Vodă , la epoca acestei domnii a lui Vodă Cuza , care n-a putut face ceea ce voia , fiindcă la fiecare pas întâlnea rezistența unor clanuri infernale , de înțârtate pasiuni boierești , până ce el a pierdut răbdarea și a dat lovitura de Stat și a putut să facă actele cele mai importante din domnia lui .

"Și atunci mi-am îngăduit să spun Maiestății Sale : < Maiestate , ceea ce a putut face Cuza atunci , la 1864 , nu poate face Maiestatea Voastră , nu un Rege oarecare , ci al treilea dintr-o dinastie , nu poate să facă acum ? >

Mi s-a părut că văd în ochii săi limpezi , în care este toată dulceața poeziei visătoare , dar și toată hotărârea Maicei Sale și a rasei pe care o reprezintă Ea , mi s-a părut că văd o tresărire și mi-am zis : împotriva oricărui o va face . Și a făcut .

S-a făcut în frunte cu Patriarhul , - foarte bine , căci era o figură reprezentativă și , de altminteri , a îndeplinit funcția cu demnitate , pe linia unui lung șir de prelați din organizarea noastră cea veche , care de atâtea ori a reprezentat voința însăși a poporului român "

N.Iorga / 28 iun.'39

...Legea electorală amânată

" Ce mai lipsea ? În momentul intrării noastre din Consiliul de Miniștri , în aprilie , în momentul acela am fost însărcinat să arăt printr-o cuvântare ce mai era de făcut . Era vorba de legea electorală care trebuia atunci alcătuită . Unii dintre dvs știu foarte bine că acestea au fost cuvintele cu care am plecat noi la lucru . Vedeti , eu scuzez că nu s-a putut face legea electorală de atunci , cu care s-ar fi intrat în normal . După aceasta putea veni legea electorală , reintrat în normal , și aducerea la îndeplinire a programului fixat prin Constituție . Aceasta era de la început programul firesc , dar Coroana nu se simțea destul de asigurată .

[---- acțiunile teroriste legionare ; complotul legionar ; lichidarea lui CZC ----]

[Drept comparat :

▫Regimul mussolinian și hitlerist]

▫Regele Carol II a înfăptuit noul regim

[LD, 2002 : Din câteva trăsături de condei , cum s-ar zice , Iorga inversează, răstoarnă , cauze și efecte . Apare , din spusele lui , imaginea unei țări placide , deprinse să suporte regimul demagogic partidist , cu lideri mânăți numai de interese egoiste .

Pe acest fundal , figura lui Carol apare ca a unui rege salvator și - de ce nu ?! - undeva , într-o modestă postură , " sfetnicul " Iorga .

[LD:2007:dacă am spus despre Iorga cele de mai sus, nu înseamnă că punctual, nu are dreptate De ex. are perfectă dreptate cu "suportabilitatea" de care dădea dovadă poporul român.

Dar ea este aceeași și cu privire la regimul nou, impus de Carol !

În cazul **afirmațiilor lui Iorga** condensate în formula **<Acesta este adevărul !>** -important era că ele erau **spuse de "apostolul neamului"** ,că aveau o autoritate incontestabilă în epocă și că ele **"legitimau"** ,sau **"anulau"** susținerile altora .

"În acest timp,s-au petrecut **două lucruri** care sunt la origina regimului cel nou .

Aceste două lucruri și nu altele.Aici să-mi dați voie să subliniez gândul meu .

Unii din dvs pot foarte bine a crede că regimul cel nou a ieșit dintr-o ridicare a țării împotriva partidelor .Nu, țara era așa de deprinsă să suporte acest regim, încât ea nu s-a arătat prin nimic că se poate scutura singură .Acesta este adevărul .

"Nu confundați situația de la noi cu situația din Italia d-lui Mussolini și cu situația din Germania a cancelarului Hitler.**Aici a fost cu totul altceva .** [-----]

Dvs, reprezentanții foarte stimați a atâtor ramuri de activitate ,nu aveți,cum nu avem nici noi, senatorii de drept , cum n-are nici banca ministerială ,nu avem caracterul unor cumpliti luptători ,care au luat arma în mână și , după ce și-au dat tributul de sânge, s-au apucat cu mâinile îndârjite tocmai prin acest act , să guverneze țara.

Nu !Acest act l-a făcut Carol II, Regele României .Nu l-ați făcut dvs,și , în ceea ce privește Frontul,cei care beneficiază de acest regim și cei care îl reprezintă , fără a beneficia în sensul obișnuit al cuvântului,trebuie să fie de cea mai desăvârșită modestie.

Atitudinea mussoliniană din Italia ; atitudinea hitleristă din Germania,nu se potrivește cu noi .[.....]

#Instabilitatea regimului vechi

"Dar , în acest timp, **partidele se succedau și nu puteau guverna .Se supăra dl Maniu , se supăra dl Mihalache ,se supăra dl doctor Lupu ,și era -o nenorocire națională !**

Se ajunsese acolo , încât **Regele României** ,întrebuințând **talentele diplomatice ale d-lui Titulescu**-care s-a văzut unde l-au dus- întrebuințând , deci, talentele diplomatice ale d-lui Titulescu ,**trebuia să intervie să nu mai fie supărat X sau Y** e venea nouă greu când vedeam unde, n-aș zice la ce scădere ,dar **la ce greutate silesc astfel de ambiții pe Acela care , purtând Coroana României este mult mai presus decât noi toți,fiindcă El nu este numai Regele permanent și responsabil,ci este Acela care ne rezumă pe fiecare și ne întrece pe toți laolaltă .Acesta este și definiția regalității . "**

...Regim totalitar ?!

[LD :Iorga nu argumentează ci doar afirmă că **regimul nu era totalitar .**

Evocarea obștiilor libere , a divanurilor domnești din timpul lui Ștefan ,mă face să realizez cât de penibile sunt ,uneori ,argumentele istorice forțate .

În războaiele din 1877,din 1913,și mai ales la războiului de întregire,**România trăise sub acel regim constituțional** pe care ,cu câteva fraze înainte,îl socotise o " **haină de împrumut** " străină de tradițiile și dezideratele naționale .]

"Oameni grăbiți au și strigat că am introdus regimul totalitar în țară și de acum înainte toți

trebuie să gândim la fel , toți trebuie să ne purtăm la fel ,toți trebuie să strănutăm la fel ,în afară de aceasta nu este decât trădare de patrie și revoluție ! [-----]

În străinătate ,în Italia,a apărut un articol în care se spunea că **România veche s-a dus cu totul ,și suntem deci într-un regim totalitar .**

"Deci suntem totalitari.**Dacă s-ar fi înțeles în forma aceasta** ,că dvs trebuie să renunțați la orice inițiativă proprie ,**pentru a deveni totalitari ,eu cred** că legăturile pe care le aveți unii din dvs cu regimul ,**ați vota împotriva formei acesteia de totalitarism**,pentru că este **cu totul străină de sufletul românesc.**

▫Tradiția "adunării obștești"

Vă aduc aminte un lucru :Țara Românească a trăit timp de secole în **obștii libere** ,din care s-au ridicat apoi Domni , am avut aceste obștii de care ne-am ținut totdeauna legați.

Ștefan cel Mare ținea adunarea poporului ;**Matei Basarab** a ieșit din această adunare conștientă a poporului ; **Constantin Brâncoveanu** a ieșit de acolo .

Mișcarea de desrobire a lui **Tudor Vladimirescu** a ieșit din adunarea poporului

" Și țara noastră ,și la **1877** , și la **1913**,și în timpul **Marelui Război**,țara aceasta **a fost apărată tot de adunarea poporului în arme** , având în frunte pe admirabilii țărani ,care și în acest ceas din urmă [**martie '39**] au stat acolo la graniță,arătând că trebuie să treacă peste un popor întreg , ca să știrbească hotarele noastre"

Iorga ,28 iun.'39

25)Armand Călinescu,concluzie la dezbaterile la Mesaj ,Cameră,,28 iun.'39

(prim ministru, ministru de Interne, ad-interim Armată)
(DAD, MO nr.7 , ședința din 28 iun.'39 , pag . 133- 138)

Doc.integral : fișier PNT XVII

Armd.Călinescu / 28 iun.'39

- **Evocări parlamentare : violență, calomnii, fraudă**
- **Parlamentul votului universal pe liste de partid**
- **Antiteză : parlamentul vechi - parlamentul nou**
- **Cauzele prăbușirii vechiului regim**
- **Guvern O.Goga**
- **10 febr.'38 :Îngrijorarea ministrului de Interne ▫ Regele salvator de Țară**
- **Guvernul Miron Cristea = guvernul foștilor premieri**
- **Regim de dictatură ?! ▫ Repunerea Statului în drepturile firești .**
- **Regim de dictatură ?! ▫ Revoluție sufletească : solidaritate națională**
- **Opoziția ? Nu interesează !**

▫**Cauzele prăbușirii vechiului regim**

[LD : da, la capitolul " diagnostic" , **sunt de acord cu Armand Călinescu** .Indiferent de acest acord (două subiectivități atât de diferite !) , contează foarte mult **aceste explicații** , pe care le pot **corobora cu destăinuirile din Jurnalul** său.Nu poate fi negată **îngrijorarea lui autentică** , nu poate fi blamat **procesul lui de conștiință** ,nu poate fi ignorată **motivația sa patriotică** . Și atunci ? !]

"Dar , d-lor deputați, **cum am ajuns noi la această situațiune ?** Ce anume a determinat-o ? Și prin ce mijloace s-a edificat acest regim ? Să-mi dați voie să mă opresc un moment asupra acestei chestiuni și să vă arăt **cum am înțeles eu acest proces.**

" Mai întâi, d-lor deputați ,**vechiul regim nu a fost răsturnat . El a căzut singur**.(vii aplauze prelungite **Vechiul regim nu a fost izgonit ,el a fost abandonat de propriii lui reprezetanți** ."Este interesant de subliniat **acest aspect** ,fiind că **el lămurește** și pentru ce noul regim a fost salutat cu atâta elan de către Țară și pentru ce vechiul regim nu mai are nici o putință de reînnoire .

" **Da**, d-lor deputați,la începutul anului trecut , **semnele dezagregării erau evidente** .

Cum se ajunsese la această decădere ? Ar fi lung să expunem evoluția urmată .

Eu socotesc că ea poate fi rezumată în trei puncte.

"Ambițiile personale împărțise țara în 17 tabere dușmane .
Lupta între ele provocase **totala discreditare a oamenilor** .Iar **obsesiunea puterii** aruncase în umbră **grija de interesele naționale**(vii aplauze prelungite)

...alegerile nov.'37

"Totala neputință a partidelor s-a învederat în **alegerile din decembrie 1937** ,când nu s-a mai putut constitui o majoritatea de guvernământ .Dar tot atunci s-a învederat **absența oricărui ideal sincer și a oricăror credințe politice** .**Coalițiile cele mai bizare** au făcut să dispară orice putință de orientare ideologică(vii aplauze prelungite)
Baza însăși a regimului de partid s-a văzut minată prin calculele mărunte ale conducătorilor .Și dacă la aceasta se adaugă **o imensă oboseală a aparatului de Stat** , care ,**zdruncinat permanent de nevoile de partid** , își uitase menirea lui și scoborâse însăși **ideea de autoritate** , avem imaginea limpede a situației."

▣**Regele salvator de Țară**

" Cel care are onoarea de a vă vorbi astăzi,asuma atunci **greua sarcină de a păzi ordinea în țară** . Cred, d-lor deputați,că **nici o dată un om politic nu s-a aflat în fața unei mai dificile probleme de conștiință . "**

" N-am ezitat însă .Am socotit ca o datorie de patriotism îmi impune **să informez exact pe Suveranul meu** despre situația reală din țară .

D-lor deputați,**pentru lămurirea acestui moment istoric**,trebuie să declar că **cele mai mici evenimente erau cunoscute ,rostul lor cântărit, și soluțiunea întrevăzută .**

"În mijlocul agitațiilor, în mijlocul descurajării și lășității generale,un singur om era calm ,hotărât și sigur.Era Maiestatea Sa Regele.

(Aplauze prelungite, îndelung repetate , urale puternice ; Adunarea aplaudă în picioare)

Și dacă vreodată , în istoria acestei țări ,**Coroana a fost în adevăr salvatoare** ,prin rolul de arbitru și printr-o inițiativă curajoasă, apoi acel rol s-a văzut îndeplinit **la 10 februarie 1938 .**

(Aplauze prelungite)

" Ne găseam , d-lor deputați ,**la marginea prăpastiei** .În fața noastră se deschidea **perspectiva războiului civil sau închinarea la străini .**

Și în ceasul acela, **Regele a salvat Țara."**(Aplauze prelungite,îndelungrepetate)

Arm.d.Călinescu / 28 iun.'39

#Regim de dictatură ?!

▣**Ordine și autoritate:repunerea Statului în drepturile firești**

" Care a fost metoda urmată de guvern în această nouă conjunctură ?

Care au fost mijloacele lui ?

"S-a vorbit,d-lor deputați, **de dictatură** . Pe mine cuvintele nu mă impresionează .

Dar ,mă rog,ce fel de dictatură ?

În locul toleranței demagogice, care ascundea ieri **satisfacerea intereselor personale**, noi am pus **autoritatea în slujba intereselor de Stat** .(Vii aplauze)

"Libertatea individuală?Foarte bine ! Ași vrea să știu cine în această țară a fost împiedicat să-și dezvolte personalitatea sa, cine a fost împiedicat să-și exercite profesiunea sa, cine a fost oprit să-și câștige existența ?

Prin urmare, **libertatea omului, da.**

Dar libertatea desmățului,libertatea de a distruge Țara , aceasta niciodată !

(aplauze prelungite și îndelung repetate)

" Prin urmare,**reînțărirea ordinii , întărirea ideii de autoritate , repunerea Statului în drepturile lui** , iată prima sarcină ce se impunea noului regim

Călinescu ,28 iun.'39

26.)Victor Iamandi, Concluzii la dezbaterile la Mesaj,Senat,28 iun.'39

(ministr.Juстиției, ex-PNL)
(D.S.,MO 9, șed. din 28 iun.'39 , pag. 192- 200)
Victor Iamandi / 28 iun.'39

#Regim democratic în România ?! Nici o dată !

...O titlatură ,o creațiune artificială !

[LD :Prin ce **proces de conștiință** și prin ce **retranașare ideologică** ,a putut liberalul militant care a fost **Victor Iamandi** ,să se dezică de doctrina și înfăptuirile partidului național -liberal , să îmbrățișeze doctrina conservatoare a "**formelor fără fond** " și a "**democrației artificiale** " ?
Și când și de ce s-a produs declinul acestei metamorfozări ?

Aceasta din punct de vedere stric personal , pentru o eventuală **biografie individuală** .

Dar dacă afirmațiile de acum sunt valabile și sincere ?La fel ca Iamandi, nu trebuie să mă întreb și eu dacă a fost cu adevărat regim democratic în România ?

Și dacă n-a fost , **ce a fost** și **de ce** regimul carlist ar reprezenta obligatoriu o dictatură , un regim totalitar ?Vezi pe larg **fișier Sistem de partid , doctrine**]

"Dealtfel, regimurile politice nu au și nu pot avea un caracter de permanentă și de fixație definitivă . Ele durează atâta timp cât reprezintă interesele reale ale societății și sunt în măsură să le apere și să le satisfacă.Ele cad ,sau prin schimbarea ideilor ce stau la baza lor - sau atunci ,când semnalându-se scăderi și defecte în funcționarea lor,**nu se avizează din vreme la măsurile necesare de remediere și de modificare** .

"La noi în România ,s-a spus în toate ocaziunile și de către toți oamenii noștri politici ,că regimul politic ce s-a instaurat la 1866, n-a încetat de atunci și până astăzi ,**de a fi un regim democratic** .S-a spus, desigur, de bună credință acest lucru ,având poate convingerea că ,într-adevăr **în România a existat un regim democratic** .

"Noi credem însă că în țara noastră **n-a fost nici o dată un regim democratic adevărat și real** . Acest regim **a fost mai mult o titlatură, fiind o creație artificială și fără nici o legătură mai serioasă cu fondul vieții noastre politice și sociale** .

În vremurile liniștite și fără prea multe convulsii și greutăți de dinainte de război ,**lozinca că totul e bine și toate sunt bune, putea să aibă multă crezare** ."

...Evoluția politică în salturi

...De la colegiul cenzitar la votul universal

[LD,2002:După evaluarea sa,**noi ar fi trebuit să introducem votul universal** abia prin mileniul trei ! Discuția aceasta a dominat scena politică românească înainte și după război .Ea a luat sfârșit prin **reforma decretată** în 1919 și consacrată de **Constituție, în 1923**.Chiar dacă a fost prematur, chiar dacă a avut efecte negative,**reforma a fost făcută** ,a înviorat viața politică a României,a trezit la participare milioane de români ,permițând educația lor în exercitarea acestui drept democratic .

Ceea ce este **deosebit de grav** ,este faptul că ,după 20 de ani ,**s-a anulat un drept acordat ,ba încă înmulțind restricțiile** !Și să te lauzi cu asta! **Și Iamandi, tot istoric !**]

[LD:17 mart.2007:după 18 ani de la **întoarcerea foii istorice**(dec.'89),din nou,**la democrație**, nu mai sunt atât de exigentă cu judecățile lui Călinescu,ale lui Iamandi și ale altor inamici ai democrației .De ce m-aș încăpățâna să rămân dominată de un **proiect generos** care nu a avut succes pe aiurea ,iar în România nu a prins ?

Și totuși nu a prins ? Deloc ?N-a avut consecințe pozitive din moment ce azi ,după consumarea atâtor experiențe pe parcursul a trei sferturi de secol,**luăm acea perioadă ca reper democratic de progres pe toate planurile ?**

Nu - cred eu - Iamandi nu a fost confirmat de istorie .]

"De la război încoace ,însă ,și **Statul și viața noastră politică** a trebuit să sufere **schimbări radicale.De la regimul comod și calm al colegiilor cenzitare-s-a sărit de-a dreptul la votul universal** , care a dat țării o **configurație cu totul nouă** , iar vieții politice o amplasare plină de **surprize și de nenumărate greutăți** "

"Noi n-am cunoscut, în trecutul nostru politic, o evoluție lentă, n-am cunoscut o adaptare sistematică și continuă la forme de viață, care să corespundă complet și fondului nostru social și politic. Noi am făcut salturi. Adeseori am trecut de la o extremă la alta: la 1919, după ce se modificase la Iași Constituția și se introdusese în ea teoretic votul universal, s-a aplicat pentru prima dată acest instrument politic, dat direct tuturor cetățenilor acestei țări."

≈10 februarie - lovitură de Stat ?!

≈Carol II -salvatorul Țării !

[LD :Deranjat de continua calificare a actului de la 10 februarie '38 ca o lovitură de Stat, lamandi încearcă să o scoată de sub această caracterizare. Încalcă pentru asta și teoria dreptului constituțional - pe care nu se poate presupune că nu o cunoștea! -il înfruntă pe Iorga -singurul care cu autoritatea sa, încearcă să-l tempereze !și îngămădește toate nevoile societății sub umbrela și grija gestului regal.Păcat !]

"Prin urmare, domnilor, la 10 februarie, se prăbușea un regim prin propriile lui păcate, prin propriile lui greșeli, iar valul trecuse peste capul acelor care avuseseră răspunderea conducerii." Criza nu era, așa dar, trecătoare și de suprafață, ci era adâncă și generală, iar pentru îndreptarea ei, trebuiau măsuri eroice și grabnice.

"Regele, conștient de răspunderea ce și-o asumase, a avut curajul și înțelepciunea care se cereau pentru a se asigura salvarea Țării și a viitorului ei.

...Noua Constituție

La 24 februarie s-a edictat noua Constituție, care a fost primită cu entuziasm de unanimitatea opiniei publice, iar la 27 februarie ea a fost promulgată și pusă în aplicare.

"S-a spus că ceea ce s-a făcut a fost o lovitură de Stat. De sigur, în teoria pură a dreptului constituțional, ceea ce nu se îndeplinește cu respectarea formelor prevăzute în anumite articole, se poate numi o lovitură de Stat.

În fond însă, noi socotim că la 10 februarie nu numai că nu a fost o lovitură de Stat, dar a fost măsura eroică, singura pe care o putea lua pentru a salva Țara și pentru a asigura posibilitățile ei de dezvoltare în viitor. (aplauze)

Iorga (intervenție): lovitură de stat !

-N.Iorga : Lovitura de Stat nu este o acuzație, ci o constatare.

Instaurarea unui întreg regim, printr-o singură putere, este o lovitură de Stat.

-Iamandi :Dvs știți că și Mihail Kogălniceanu a fost acuzat de lovitură de Stat.

-Iorga : De sigur, de sigur.

-Iamandi :Și ce putea face Cuza și Kogălniceanu în fața rezistenței tuturor la îndeplinirea reformelor vitale ale acestei țări, decât să procedeze cum au procedat ?

Dar la 10 februarie n-a existat o rezistență din partea clasei conducătoare, iar Țara, în totalitatea ei, a dorit o nouă orânduire legală de Stat.

S-a cerut de către clasa conducătoare avizarea la măsuri rapide pentru salvarea Statului și Regele, în înalta Lui înțelepciune, a găsit soluția cea mai potrivită și eficientă, în modificarea structurii noastre constituționale."

Vict.Iamandi, 28 iun.'39

27.)M.Ralea (ministrul Muncii),expozeu la legea breslelor, Cameră, 10 iul.'39

(DAD, MO nr. 10, șed. din 10 iul.'39, pag. 234- 239)

[LD:Alt intelectual de marcă cucerit de virtuțile regimului autoritar. Unde a dispărut vajnicul

penetrist de "stanga", susținătorul edificiului democratic pluralist și parlamentar ?

Vaida îi dă cuvântul pentru a da unele explicații la proiectul de lege pentru recunoașterea breslelor. Pe banca ministerială este Armand Călinescu și alți miniștri

Vezi pe larg expozeul lui la fișier Sistem de partide /doctrine XVII

M.Ralea / 10 iul.'39

▣ **Constituția și Legea electorală =anticiparea breslelor**

"Legea pe care am onoarea s-o prezint înaintea dezbaterii dvs, este o lege care vine oarecum cu întârziere, fiind că ea este un corolar direct, cu necesitate impus de cele două mari reforme ale regimului actual, de **Constituția țării și de Legea electorală** .

Prin această lege ,se dă un conținut concret anticipațiilor legii electorale și prescripțiilor directe ale Constituției .

"**Constituția** noastră prevede ,într-un spirit perfect clar, **un punct de vedere profesionalist** . Este necesar, așa dar ,ca, satisfăcând **acest spirit al Constituției ,să ajungem la o organizare ,la un substrat de structură ,care să servească de bază noii așezări constituționale**." [-----]

M.Ralea / 10 iul.'39

▣ **Legea breslelor**

" D-le președinte, d-lor deputați ,după aceste considerațiuni generale , care ,oarecum ,creiază **atmosfera ideologică a acestei legi**, să trecem la conținutul propriuzis al legii.

Voi analiza , în primul rând, structura arhitectonică pe care o creiază actuala lege ; și, în al doilea rând, principiile generale care fac posibil mecanismul și funcțiunea acestor organizațiuni .

"În ceea ce privește structura ideologică arhitectonică , pe care o punem la baza acestei legi , de care se pleacă , **breasla** .

Breasla este, poate, un nume impropriu pentru organismul profesional pe care îl creiem acum. În orice caz, țin să atrag atențiunea dvs că nu este vorba de vechea breslă medievală , pe care am cunoscut-o și noi , și pe care a cunoscut-o întreaga Europă , sub numele de vechile corporațiuni .

[Drept comparat]

...Recurs istoric :Breasla medievală

"Aceste corporațiuni erau **organisme monopolizate ale unei economii urbane**, în care **schimbul între țaran și meseriaș** se făcea după un anume tarif fixat .

Era o serie întregă organizațiuni monopolizate din punctul de vedere al membrilor care **aveau caracterul eredității la bază și o calificare profesională** foarte strictă ,foarte strâmt indicată de anumite egoisme de breaslă .

"Acest organism medieval , cum știți, **a fost desființat de Turgot și ,mai târziu ,consfințit de revoluția franceză** prin celebra **lege Chapellier**.

A dispărut sub forma aceasta ,**cedând principiului libertății muncii**, în sensul că **fiecare se poate asocia cu cine crede de cuviință în mod liber**, așa cum crede de cuviință ,**pentru a satisface nevoia de solidaritate sindicală** . "

M.Ralea / 10 iul.'39 / recurs istoric

▣ **Evoluția organizării profesionale românești**

...1826-preponderența austriacă a starostiilor

" La noi, aceste **bresle medievale** au căpătat **prima lovitură în 1826** ,când Domnitorul Șuțu a făcut **un contract economic cu Austria ,aducând și populând aproape toate starostiile românești cu meșterii austrieci**.

...1875-desființarea starostiilor

"În 1875,oficial,un *Jurnal* al Consiliului de Miniștri ,a desființat cu desăvârșire aceste starostii.

...1902-1912.Legea Misir:corporații

În 1902 ,o *lege Misir* să creeze din nou niște organisme sindicale ,denumite de el **corporații** - nu se știe de ce -care aveau **un caracter mixt** , jumătate de liberă asociațiune , jumătate de constrângere ,prin care se permitea ca un număr care mergea până la **50 într-o breaslă ,să impună legea tuturor celorlalți** ,care trebuiau să ia parte forțat la această constituire sindicală .

...1912-1921.Legea Nenițescu: asociații profesionale moderne

"Această lege a durat până în 1912,când *legea Nenițescu* , prima lege pentru organizarea **asociațiilor profesionale** în România pe baze moderne ,a creat *Casa Meseriilor* și a asigurării muncitorești și a creditului,a desființat vechile corporațiuni și a dat primul impuls către o organizație modernă .

...1921.Legea Trancu -Iași:sindicatelor !

" În fine, în 1921,*legea Trancu -Iași* ,a creat **sindicatelor** ,copiind legislațiile muncitorești din țările apusene democratice și,în special,**ideologia genoveză**,în această privință."

M.Ralea / 10 iul.'39

≈10iul.'39.Legea Ralea

a)Structura verticală :

-Etaj III:bresla mixtă :sindicalism + tradiție breslașă

[LD:Doamne ,te crucești !Cred că a fost ideea vreunui conservator,sau a vreunui profesor de istorie.Ca și în cazul celorlalte "inovații" s-a dat naștere unei struțo-cămile ,care întorcea România cu peste jumătate de secol înapoi !

Pentru că ,dincolo de denumiri și motivații,se urmărea **destructurarea organizării sindicale**,restrângerea libertăților sindicale ,"liniștea" și " concordia"autoritară.]

[LD:presupun (dar nu am dovezi)că această terminologie medievală să fi fost sugerată de orga -pentru a marca "**tradiția**",sau printr-o **calchiere lingvistică** (sens nou ,unui cuvânt vechi sau străin),a inovației fasciste mussoliniene]

"**Breslele românești** , pe care le creiem acum,au **un caracter mixt** ,între noțiunea de **sindicat** , așa cum este ea cunoscută în Apus,și o serie întreagă de **tradiții**,care sunt utile și care au fost luate **din trecutul nostru românesc vechi** ,din **breslele** care au durat până la 1875 , când au fost desființate .

M.Ralea / 10 iul.'39

-Etaj II:Uniunile de breslă

"Deasupra breslei, în ordinea verticală ,vine un al doilea etaj,pe care îl ocupă **Uniunile**. Este de ajuns ca în două ținuturi ,două bresle să se formeze,pe care ele să poată alcătui , în Capitala Țării,o Uniune.

...dispariția Confederației

[LD:**partidele fuseseră dizolvate** dintr-un condei și în loc se crease acel **partid unic :FRN**. Venise rândul destrucției sindicatelor,și Ralea o explică cu relativă sinceritate și cu mult aplomb :**statul autoritar** nu poate risca "**organizațiuni rivale** "care să-i pericliteze autoritatea]
"**Am evitat de a pune** deasupra Uniunilor încă un al treilea supraorganism,ca în Italia,în Portugalia,în Franța și în majoritatea țărilor :**Confederația** fiindcă ne-am gândit că,în momentul când **Statul autoritar își creează o anumită mentalitate ,și un anumit echilibru** , ar fi ,poate ,**periculos de a asocia mai multe profesii la un loc** ,care ar putea forma uriașe

organizațiuni rivale ,diminuând încetul cu încetul ,autoritatea organizației de Stat .

Urmează ca din experiența ulterioară a funcționării legii ,să vedem ce dă această primă organizare , pentru ca , după aceea, să putem medita dacă este cazul de a trece mai departe la aceste organizațiuni de asocieri de profesioniști :confederațiile.

-Caracterul ținut ,de colegiu,de corp profesional

[LD: cât despre caracterul acesta "ținut", și de "corp"(care putea da calificări profesionale)... chiar nu se mai înțelegea ce anume erau aceste bresle și (cu toate asigurările contrare date) dacă nu exprimau **tendințe de a se suprapune**(sau înlocui) **Corpurile profesionale**. Era încă o tentativă de destructurare -a unor organizații existente]

"Uniunile acestea au,pe lângă caracterul lor de **a grupa toate interesele ținut**are într-un singur mănunchi ,și **caracterul de colegiu ,de corp** ,ele putând da **calificări ,din punct de vedere profesional**."Țin să adaug că toate **Corpurile** ,care au avut legi speciale, care le-au recunoscut , **rămân ca atare** și că **se interzice creațiunea de noi uniuni în acest domeniu .** **Corpul avocaților,Corpul medicilor și farmaciștilor** , etc ,rămân mai departe , **schimbându-și doar numele din Corpuri , în Uniuni** .(aplauze)

-Etaj I :Consiliul Național al Breslelor

[LD : "inovație" -se lauda Ralea.Într-adevăr inovație:o funcție nouă acordată acestor "bresle", cea **administrativă**,un fel de "**guvern secundar**",(un fel de MAN +CPCP din timpul regimului comunist-ceaușist),condus de prim-ministru ,având în componență ministrii de resort ,conducătorii **Uniunii Camerelor Profesionale** ,specialiști , intelectuali etc etc. De mirare că nu era patronat și acest organism... Carol II !]

" Deasupra **Uniunilor** , al treilea etaj și vârful piramidei îl formează **Consiliul Național al Breslelor** ,o inovație a noastră,și care este un organism jumătate administrativ ,prezidat de primul ministru .Din el fac parte : ministrul Muncii, ministrul Economiei naționale, al Agriculturii,al Comunicațiilor ,al Educației naționale,delegați ai **Uniunii Camerelor profesionale** , reprezentanți ai industriei și comerțului,ai salariaților ,ai intelectualilor,și specialiști în legislația socială .El se reunește de patru ori pe a,**coordonează diferitele interese ale politicii sociale generale ,dă directive și aplanează conflictele**, acolo unde se ivesc."

" Acestea sunt diferitele etaje care se succed în ordinea verticală
M.Ralea / 10 iul.'39

b)Structura orizontală

"Această structură[verticală] ,pe care v-am descris-o ,dacă ar rămâne numai la atât,ar urma ca diferitele bresle , diferitele specialități, să stea unele în fața altora ca două linii paralele, care nu se unesc decât într-un anumit punct ;câte o dată ,Consiliul Superior al Breslelor,iar în foarte multe din necesitățile lor, breslele, **nu au nici un fel de atingere unele cu altele**.

[Drept comparat:corporații mixte?-Italia]

Ne-am gândit atunci la o **organizare orizontală** ,care să poată face legătura între diferitele bresle, și să le poată coordona.În Italia o asemenea organizațiune se numește "**corporație**" . Ea este un **organism mixt** ,adică **compus și din patroni și din salariați** ,clasificați în unități de producție :corporațiuni în domeniul agricol, corporațiuni în domeniul industriilor de anumite feluri , în domeniul transporturilor și așa mai departe .

-Parter:Camerele profesionale ținute (5 secțiuni)

[LD : fiecare "**inovație**" cu caracter "**specific românesc**" ,denotă efortul asiduu pe care-l face ca să ambaleze cât mai frumos încă un **act totalitar** ,menit să conștate atât mișcarea sindicale , cât și organismele profesionale .Pentru că breslele create nu au o legătură directă cu Consiliul Național ,ci sunt subordonate "**orizontal**" **Cameralor Profesionale** din ținuturi (altele decât cele județene).]

"Un asemenea organism la noi în țară -fără nici un fel de tradiție, fără pregătirea sufletească de apropiere dintre patroni și salariați ,fără determinarea precisă a unităților economice înscrise

mai dinainte în lege -,poate ar fi fost o inovație care ar fi avut un caracter artificial și nu ar fi putut satisface acea nevoie de coordonare și de solidaritate între bresle ,pe care noi o urmărim în linie orizontală."Ne-am gândit atunci că ar fi ,poate,mult mai cuminte ca,în locul acestor corporații - complete inovațiuni -să utilizăm o serie de instituțiuni naționale , experimentale în această privință ,care și-au dovedit roșul lor în economia și în organizarea socială a țării, și să facem prin ele contactul cu breslele;ne-am gândit atunci să organizăm Camerele Profesionale.

"Țin să vă spun că nici aici nu vă aflați în fața unei revoluții ,așa cum a circulat o serie întreagă de legende în ultimul timp,că aceste Camere vor fi captate de un anumit spirit,de anumite organizațiuni sau că vor rupe complet cu trecutul .

Camerele profesionale pe județ ,rămân așa cum sunt acum,cum au fost organizate prin legile lor speciale .*Camerele de Comerț,de Muncă, de Agricultură rămân așa dar cum sunt.*

"În fiecare ținut se creează însă o Cameră Profesională,care va avea **5 secțiuni** :

o secțiune **industrială** ,o secțiune **comercială**,o secțiune de **muncă** ,o secțiune **agricolă** și o secțiune **intelectuală** Aceste Camere vor trăi dintr-un buget ,care vor însemna **un plus adițional din bugetul Camerelor județene.**

Scopul lor este ca în fiecare din aceste secțiuni să se găsească o reuniune ,astfel ca fiecare domeniu,economic sau social,să poată discuta împreună și să ajungă la soluțiuni **de compromis și conciliațiune**,fără să subziste ca până acum cea separațiune dintre diferitele Camere
[----- exemple -----]

-Etaj I:Uniunea Camerelor profesionale

" Deasupra Camerelor Profesionale stă **Uniunea Camerelor Profesionale** ,în București , una singură ,care **coordonează toate aceste eforturi la un loc**,trimite delegați în **Comitetul Național al breslelor** și stabilește legătura permanentă între organismele de care vorbeam .
M.Ralea / 10 iul.'39

Principiile de bază:

[LD :modul cum Ralea explică principiul "**liberei asocieri**"acordat de Constituție,este o mostră de **cinism** care a putut fi întrecut ,tot de el,când ,după 1948,a devenit colaborator al regimului comunist .O joacă "**de-a șoarecele și pisica**":După acordarea dreptului ,drastica lui limitare. Asociați-vă (zicea el) dar va avea personalitate juridică doar creațiunea nouă !
Apoi **sentințențios conchidea:<nu trebuie să mai admitem că libertatea totală de asociațiune mai poate fi posibilă >**]

a)Personalitate juridică unică

"Cum vor funcționa aceste organisme ? Legea actuală fixează **o serie de principii** care stau la baza funcționării lor și care sunt următoarele :

"Nu instituim principiul breslei obligatorii ,unice,cum este în Italia.

Articolul 26 din **Constituție** consacră **libertatea asociațiunii** .Această libertate a asociațiunii o respectăm și noi și **permetem mai departe libera asociere**(aplauze)

Numai că,din acest punct de vedere,**nu acordăm personalitate juridică oricărei asociații** - acesta este dreptul nostru-personalitatea juridică care crează **o serie întreagă de avantagii** , conferite **unei singure bresle pe Ținut**.Așa dar poate să existe o serie de asociațiuni profesionale,există însă **o singură asociație pe Ținut cu personalitate juridică** .

"D-lor, nu trebuie să mai admitem că libertatea totală de asociațiune mai poate fi posibilă !

Ea nu este posibilă în țările totalitare,unde aveau sindicate declarate obligatorii prin lege și unice.Dar această libertate nu mai există **nici în țările de mare democrație.**

Este inutil să vă spun că în Franța există un singur mare organism ,Confederația Generală a Muncii și că orice alt organism încearcă să se înfiripeze,**este imediat distrus prin toată puterea de presiune pe care poate s-o exercite această imensă armată a CGM.** [-----]

[LD: în fond,prin "avantajele" acordate (unele din ele fiind garantate prin legislația existentă) orice om al muncii era astfel **obligat să se înscrie în bresle.**]

"**Ideea personalității juridice** ,acordată cu o serie întreagă de avantaje breslelor,**dă avantagii de ordin comun tuturor breslelor**

Astfel ea dă dreptul :**de a sta în justiție,de a exercita acțiune sindicală ,de a desemna delegațiuni în Camerele Profesionale.**

După aceea, se acordă **avantajii speciale** fiecărei bresle .

"Astfel,**pentru lucrători** ,ea dă **unicul avantaj al încheierii convenției colective de muncă** , însoțirea organelor de inspecțiune la comisia de arbitraj și conciliațiune .

Pentru meseriași ,singura breaslă cu personalitate juridică dă dreptul la **stabilirea calității de meseriaș** ,la calificarea personală și la eliberarea de certificate în această direcțiune.

Pentru industriași și comercianți dă o serie întreagă de **avantajii** ,din p.d.v. al unui **regim preferențial,vamal, fiscal**

Pentru agricultori dă toate avantajele acordate de Stat sindicatelor agricole mai vechi. semințe selecționate, reproducători de rasă ,mașini agricole, reduceri pe căi ferate etc .

Pentru intelectuali ,dă posibilitatea desfășurării muncii lor prin expoziții,vânzări în comun, asistență și asigurări mutuale.[-----]

b)Concentrarea sindicală

"Am pus în lege că numai acele bresle pot căpăta personalitate juridică,**care au o zecime din totalitatea membrilor meseriași**,în momentul constituirii în bresle.Aceasta pentru lucrători.

Pentru patroni ,comercianți și industriași ,fiind că nu există un număr așa de mare - în unele ținuturi nu există vreo unul ! -am pus **un număr de minimum 30 de mebri** ,care este necesar pentru a cere constituirea înbreaslă [-----]

c)Bresla unitară,nu mixtă

"Ea se compune ori din salariați ,ori din patroni.M-am gândit că,în faza actuală a mentalității noastre sociale ,nu este bine să confundăm aceste lucruri,**cum s-a făcut în Germania .În Italia sunt separate** [----]

d)Dependența de executiv

[LD:fără nici o stânjenire ,fără nici un echivoc,ex-democratul Ralea explică ,argumentează , susține doctrinar (ca nimeni altul din executiv !) **esența regimului autoritar**,aplicat ,în acest caz,**organizării sindicale:răspunderea statului** (deci și controlul),**până la ultima celulă socială,până la cel din urmă membru al societății**

"Până acum breslele se puteau constitui și cere personalitate juridică **prin justiție**. **Acest procedeu nu mai corespunde cu forma actuală politică , socială și economică a țării noastre .Când avem un stat autoritar** ,care trebuie să aibă răspundere **până în ultima celulă socială** ,să-și poată evidenția tot sistemul său de control **până la cei din urmă membri ai unei societăți**,constituirea asociațiilor pe cale de justiție **este un anacronism** care trebuie părăsit și înlocuit cu personalitatea juridică conferită prin **Decret Regal** , la cererea ministrului respectiv.

La fel, puterea executivă **se poate amesteca** în controlul comitetelor ,care trebuie să fie comitete **reale**,cu **activitate profesională precisă**,comitete **morale**,comitete de oameni care sunt în sânul profesiei ,care **își exercită efectiv** și creator această profesiune , comitete care trebuie să aibă în ele **oameni de respect și autoritate**,**care nu au suferit condamnări de ordin penal și de ordin politic**

-**Armand Călinescu**:Și practic (Vii aplauze)

-**Iamandi** :și patriotic !

-**Ralea**: A daug că ,la constituirea oricărei bresle ,**avizul ministerului respectiv este obligatoriu** , pentru ca **fiecare minister să-și poată controla breslele** ,în raport cu sfera lui de activitate.

M.Ralea / 10 iul.'39

≡Legea breslelor =substrat organic al revoluției noului regim

[LD:Ralea este printre puținii care dă accepțiunea de "revoluție"noului regim.Și cum el este unul dintre sociologii cu autoritate în domeniul,conceptele lansate de el trebuiesc luate în seamă **Breasla -substrat organic al revoluției noului regim.**

După el,lovitura de la 10 februarie '38 a fost o revoluție, iar breasla urma să fie celula de bază a

statului autoritar.]

"D-lor deputați, **aceasta este legea** pe care o supun deliberărilor dvs.

Acesta este edificiul, simbol al timpului pe care îl trăim ,menit să servească de substrat organic revoluțiunii noului regim.

"Acesta este edificiul care înlocuește luptele sterile și înveninate **între partide politice** și între **sinistre ambițiuni personale din vremea fratricidă în care românii se urau între ei** .

Acesta este edificiul care înlocuește **trândăvia și parazitismul lipsei de profesie , diletantismul celor care se credeau buni oricând ,la orice** ,prin **spiritul de competență** și de specialitate ,care singur va asigura **marile potențiale de creațiune** ale neamului românesc și-l va face să-și îndeplinească **misiunea pe care i-a dat-o destinul lui istoric "**

(aplauze prelungite și îndelung repetate .DI ministru este felicitat de primul ministru, de miniștri și de deputați)

M.Ralea /Legea breslelor /10 iul.'39

Atenție LD:

urmează

să completezi cu legislația ce a mai fost elaborată până în 1940.